

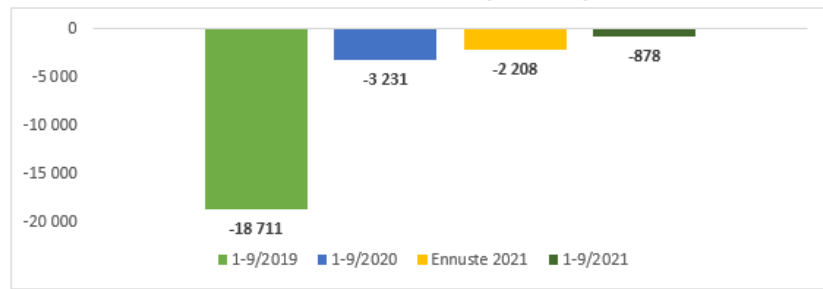
**Syyskuun neljännesvuosi-
katsaus 2021**

TUUSULA

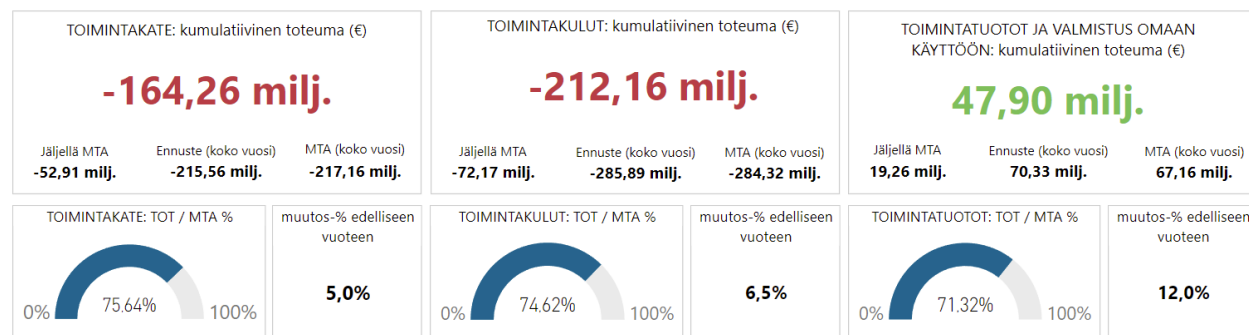
**Elämisen
taidetta**

Tilikauden tulos

-2,21 Milj. €
(ENN2021)

Vuoden 2021 tulosennustetta on parannettu ja ennuste tilikauden tulokseksi on -2,2 milj. euroa (alkuperäinen talousarvio -7,0 milj. euroa). Tulosennusteeseen liittyy epävarmuutta koronaepidemian vaikutusten sekä taloudellisen ympäristön muutosten vuoksi. Valtion koronakorvausten määrästä vuodelle 2021 on saatu lisäinformaatiota. STM:n arvion mukaan avustettavat muut välittömät kustannukset tulisivat täysimääräisesti katetuiksi valtakunnan tasolla. Tuottojen menetyksiä ei korvata. Kuntakohtaisesti määritettävä korvaustaksa olisi 17 euroa asukasta kohden ja tästä Tuusulan osuus tämän hetkisen arvion mukaan on 0,659 milj. euroa. Testaukseen, jäljitykseen ja rokotuksiin saatava korvaus tammi-elokuulta on alustavan arvion mukaan Tuusulan osalta noin 3,5 milj. euroa. Epidemian jatkumisen ja talouden toipumisen vaikutukset täsmentyvät edelleen loppuvuoden aikana.

Luvuissa mukana Vesihuoltoliikelaitos.

Kunnan talouden toteutuminen tammi-syyskuu 2021

Syyskuun toteuma on laadittu neljännesvuosiraportointia koskevien suositusten mukaisesti noudattaen yleisiä tilinpäätösperiaatteita. Syyskuun toteuman keskeiset huomiot ja poikkeamat budjettiin nähden:

- Tontteja luovutettiin elokuun loppuun mennessä 11,9 milj. euron arvosta (myydyt ja vuokratut tontit yhteensä). Käyttöomaisuuden myyntivoittoa kertyi tammi-syyskuussa 6,9 milj. euroa (2,4 milj. eur 09/2020). Syyskuussa myytiin 4 tonttia, joista kertyi myyntivoittoa 0,4 milj. euroa.
- Toimintamenojen toteuma oli 74,6 % ja ne toteutuivat lähes budjetin mukaisina
- Toimintamenojen kasvu oli 12,9 milj. euroa edellisvuoden syyskuuhun nähden. Keusoten palveluiden ostot toteutuivat n. 8,5 milj. euroa edellisvuotta suurempina, henkilöstökulut 2,4 milj. euroa, muiden palveluiden ostot 0,9 milj. euroa ja muut toimintakulut 0,5 milj. euroa. Vuoden 2020 muut toimintakulut eivät ole vertailukelpoisia kuluvan vuoden kanssa johtuen 0,6 milj. euron menovähennyskirjauksesta (asfalttisopimuksen purku taseesta käytötalouteen).

Verotulot toteutuivat 9,5 % edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa suurempina.

- Kunnallisverot toteutuivat n. 9,2 milj. euroa (7,3 %) edellisvuotta suurempina. Kunnallisveron jako-osuus nousi lokakuusta 2020 lähtien 61,79 %:sta 62,27 %:iin, mikä lisäsi kunnallisveron tilityksiä edellisvuoteen verrattuna.

KÄYTTÖ-
OMAISUUDEN
MYNTIVOITOT
6,9 MILJ. EUROA
(92,0 %)

SOTE-PALVELUT
92,0 MILJ.
EUROA
(MUUTOS
11,1 %)

VEROTULOJEN
MUUTOS
9,5 %

- Osuus yhteisöveron tuotoista kasvoi 3,3 milj. euroa (53,3 %) edellisvuoteen verrattuna. Syynä kasvuun on todennäköisesti v.2020 lisäennakot, joita maksamalla yritykset pyrkivät välttämään jäännösveroja ja sille laskettavaa koron määrää.
- Kiinteistöverot toteutuivat n. 0,7 milj. euroa edellisvuotta suurempina. Kiinteistöverotuksen osalta siirryttiin verotuksen joustavaan valmistumiseen vuonna 2020. Tämän takia kiinteistöveroja tilitettiin aiempaa aikaisemmin, mikä näkyi vertailussa edellisvuoteen nähden.

Koronaepidemian vaikutus kunnan alkuvuoden verotuloihin oli ennakoitua pienempi ja verotulot ovat kehittyneet kaikissa verotulolajeissa myönteisesti. Koko vuoden verotuloennusteeseen tehtiin kesäkuun puolivuosi-raportoinnin yhteydessä 1 milj. euron lisäys. Verotulojen ennakoitaan jatkavan suotuisaa kehitystä myös loppuvuoden osalta ja niiden ennustetaan toteutuvan 4 milj. euroa muutettua talousarviota parempina.

Tuloslaskelma (käyttötalous) €1 000	* MTA = muutettu talousarvio				** TA = alkuperäinen talousarvio		
	Kum.	Tot.-%	Kum.	Tot.-%		Ennuste	Ennuste
	9/2021	/ MTA*	9/2020	/ TP 2020	MTA 2021*	2021	/ MTA*
Toimintatuotot	42 278	70,9%	37 786	67,4%	59 657	62 829	105,3 %
Myyntituotot	13 180	73,8%	12 818	74,2%	17 866	18 226	102,0 %
Maksutuotot	3 820	39,9%	3 091	36,7%	9 582	9 318	97,2 %
Tuet ja avustukset	1 308	179,0%	2 471	132,0%	731	731	100,0 %
Muut toimintatuotot	23 970	76,1%	19 407	68,0%	31 478	34 554	109,8 %
Valmistus omaan käyttöön	67	67,0%	18	4,3%	100	100	100,0 %
Toimintakulut	-209 181	74,7%	-196 355	72,3%	-280 004	-281 569	100,6 %
Henkilöstökulut	-58 762	75,4%	-56 375	75,4%	-77 940	-77 698	99,7 %
Palvelujen ostot	-120 387	74,8%	-111 019	70,8%	-160 991	-162 398	100,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 546	70,0%	-6 362	65,8%	-9 359	-9 359	100,0 %
Avustukset	-5 625	73,5%	-5 529	73,9%	-7 652	-8 052	105,2 %
Muut toimintakulut	-17 861	74,2%	-17 071	74,6%	-24 062	-24 062	100,0 %
Toimintakate	-166 836	75,7%	-158 550	73,7%	-220 247	-218 640	99,3 %
Verotulot	152 675	78,4%	139 450	72,6%	194 772	198 772	102,1 %
Valtionosuudet	23 888	75,0%	26 535	63,1%	31 851	32 337	101,5 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-209	-88,9%	-407	-2232,6%	235	235	100,0 %
Vuosikate	9 518	144,0%	7 028	37,0%	6 611	12 704	192,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-11 617	74,2%	-11 057	65,1%	-15 661	-15 661	100,0 %
Satunnaiset tuotot ja kulut							
Tilikauden tulos	-2 099	23,2%	-4 030	-201,9%	-9 050	-2 957	32,7 %
Varausten ja rahastojen muutos							
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 099	23,2%	-4 030	-201,9%	-9 050	-2 957	32,7 %
Vesihuoltoliikelaitos	1 221	162,8 %	799	79,2 %	750	750	100,0 %
Kunta ja liikelaitos yhteensä	-878	10,6 %	-3 231		-8 300	-2 208	26,6 %

Ennuste ja määrärahojen muutokset

Alla mainittujen muutosten jälkeen tuloksen ennustetaan jäävän n. -2,2 milj. euroon (-8,3 milj. eur/MTA 2021).

Käyttötalouteen esitetään yhteensä - 1,577 milj. euron määrärahan lisäyksiä ja - 0,024 milj. euron tulojen vähennystä, nettovaikutuksen ollessa **-1,601 milj. euroa** tulosta huonontava (rahoitusta parantava muutos+, rahoitusta heikentävä-). Määrärahojen muutosesitys koostuu seuraavista kohdista:

- - 2,00 milj. euron lisäys Keusoten palveluiden ostoihin
- - 0,40 milj. euron lisäys työmarkkinatuen kuntaosuusmaksuun
- - 0,45 milj. euron lisäys Kirkonkylän koulun purkamiseen vuonna 2022 (purkukustannuksiin liittyvä paikallinen varaus)
- 1,07 milj. euron vähennys HSL joukkoliikennepalveluihin
- 0,20 milj. euroa Sivistyksen toimialueen menovähennykset

Tulojen määrärahamuutokset koostuvat seuraavista kohdista:

- 0,076 milj. euron lisäys edunvalvonnan tuottoihin
- 0,10 milj. euron lisäys rakennusvalvonnan maksutuottoihin
- - 0,20 milj. euron vähennys Sivistyksen toimialueen tuottoihin

Tuloslaskelmaosaan esitetään yht. 7,681 milj. euron tulojen lisäystä:

- 4,0 milj. euron lisäys verotuloihin
- 0,485 milj. euron lisäys valtionosuuksiin johtuen opetus- ja kulttuuritoimen osuuden korjauksesta
- 3,196 milj. euron lisäys käyttöomaisuuden myyntivoittoihin. Maanmyyntituloja arvioidaan toteutuvan 12,56 milj. euroa, lisäystä 3,76 milj. euroa talousarvioon (8,8 milj. eur/TA 2021). Tämän johdosta tuloslaskelmaosassa näytettäviin käyttöomaisuuden myyntivoittoihin esitetään lisäystä.

Investointien määrärahoihin esitetään + 50 000 euron määrärahojen pienennystä (rahoitusta parantava muutos+, rahoitusta heikentävä-) koneiden ja kaluston osalta liittyen koulujen irtaimistoon.

Määrärahansiirtona esitetään investointiosassa siirrettäväksi 930 000 euroa rakennuksista kiinteisiin rakennuksiin ja laitteisiin. Investointikohteille on varattu määräraha rakennusten investointiryhmässä kohteiden kuudessa kiinteiden rakenteiden ja laitteiden alle. Tästä syystä esitetään määrärahan siirtoja investointiryhmästä toiseen. Määrärahansiirrolla ei kustannusvaikutusta.

Henkilöstön osalta esitetään, että rakennusvalvonnan palvelualueelle perustetaan uusi rakennusvalvojan tois-
taiseksi voimassa oleva vakanssi. Rekrytoinnin tavoitteena on nopeuttaa rakennuslupien käsittelyaikoja. Tämä vakanssi ei aiheuta lisämäärärahatarpeita vuodelle 2021. Uusi rakennusvalvojan vakanssi on otettu huomioon vuoden 2022 talousarviossa.

Toimialuekohtaisissa tekstiosuuksissa on kerrottu käyttötalouden ennustemuutoksista tarkemmin.

Määrärahamuutokset sitovuustason mukaisesti syyskuu/2021:

1. Käyttötalousosa (tulosta parantavat muutokset +, heikentävät -)

Yleishallinto- ja johdon tuki	menolisäys	-2 000 000
Yleishallinto- ja johdon tuki yhteensä	toimintakatteen muutos	-2 000 000
Yhteiset palvelut	tulolisäys	76 000
Yhteiset palvelut	menolisäys	-400 000
Yhteiset palvelut yhteensä	toimintakatteen muutos	-324 000
Sivistys	tulovähennys	-200 000
Sivistys	menovähennys	200 000
Sivistys yhteensä	toimintakatteen muutos	0
Kasvu ja ympäristö	tulolisäys	100 000
Kasvu ja ympäristö	menovähennys	623 000
Kasvu ja ympäristö yhteensä	toimintakatteen muutos	723 000
Käyttötalousosa yhteensä	<i>tulomuutokset</i>	<i>-24 000</i>
Käyttötalousosa yhteensä	<i>menomuutokset</i>	<i>-1 577 000</i>
Käyttötalousosa yhteensä	toimintakatteen muutos	-1 601 000

2. Investointiosa (rahoitusta parantavat muutokset +, heikentävät -)

Koneet ja kalusto		
Sivistys		
- Koulujen irtaimisto	menovähennys	50 000
Investointiosa yhteensä	menovähennys	50 000

3. Tuloslaskelmaosa (rahoitusta parantavat muutokset +, heikentävät -)

- Verotulot	tulolisäys	4 000 000
- Valtionosuudet	tulolisäys	485 000
- Käyttöomaisuuden myyntivoitot	tulolisäys	3 196 000
Tuloslaskelmaosa yhteensä	tulolisäys	7 681 000

4. Investointiosan määrärahan siirto (rahoitusta parantavat muutokset +, heikentävät -)

Rakennukset		
Sivistys		
Pihaleikkiväl. Ja aidat säännösten mukaisiksi	menovähennys	30 000
Vapaa-aika		
Urheilukeskus	menovähennys	150 000
Kevyen liikenteen yhteys ja kuntoportaat	menovähennys	100 000
Lähiliikuntapaikkoja 1/vuosi	menovähennys	100 000
BMX-rata Urheilukeskukseen	menovähennys	400 000
Uimalammen pukuhuoneet ja varastotilat	menovähennys	150 000
Rakennukset yhteensä	menovähennys	930 000
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Sivistys		
Pihaleikkiväl. Ja aidat säännösten mukaisiksi	menolisäys	-30 000
Vapaa-aika		
Urheilukeskus	menolisäys	-150 000
Kevyen liikenteen yhteys ja kuntoportaat	menolisäys	-100 000
Lähiliikuntapaikkoja 1/vuosi	menolisäys	-100 000
BMX-rata Urheilukeskukseen	menolisäys	-400 000
Uimalammen pukuhuoneet ja varastotilat	menolisäys	-150 000
Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	menolisäys	-930 000
Investointiosan määrärahasiirto yhteensä		0

Säästöohjelman toteutuminen

Kunta sopeuttaa talouttaan vuonna 2021 budjettiin sisältyvällä säästö- ja tuottavuusohjelmalla, jonka mukainen säästötavoite on yhteensä 2,8 milj. euroa. Säästöohjelman mukaiset toimenpiteet ovat valtaosin etenemässä suunnitellusti ja ensimmäisen vuosipuoliskon toimintamenojen kehitys on kokonaisuutena suunnitellulla uralla. Kuitenkin kunnan vanhan virastotalon purkamisen lykkääntyminen, kunnan rakennusten ilmanvaihdon säästötoimien peruuntuminen, kirkonkylän koulukampuksen rakentamisen aloittamisen sekä HSL:ään kohdistuvien linjatarkastelujen lykkääntyminen aiheuttavat sen, että Kasvun ja ympäristön jää säästötavoitteesta noin 0,7 - 0,8 milj. euroa.

Kasvun ja talouden hallintaohjelma

Tuusulan valtuuston joulukuussa 2020 hyväksymän kasvun- ja taloudenohjelman mukaisten linjausten toteuttamisella pyritään hallitsemaan ja tasapainottamaan kunnan taloutta pitkäjänteisesti. Alla kommentoituina eri osa-alueiden näkyvä ensimmäisen vuosipuoliskon kehitykseen perustuen.

Yritysalueet

- Fokuksen, Rykmentinportin ja Sulan yritysalueiden kaavoitusta ja toteutuksen valmistelua on edistetty suunnitelmien mukaisesti. Sulan I:n ja Rykmentinportit tulivat myyntiin alkusyksyllä.

Asuinalueet

- Rykmentinpuiston, Lahelanpellon ja Häriskiven kaavoitus, kunnallistekniikan rakentaminen ja tonttien myynti etenevät suunnitellusti. Positiivinen muuttoliikekehitys tukee tonttien kysyntää ja myyntitavoitteiden saavuttamista.

Palveluverkon kehittäminen

- Sivistyksen palveluverkon suunnittelu ja rakentaminen etenee kokonaisuutena hieman jäljessä suunnitellusta aikataulusta. Käyttötalouden 5 milj. euron säästötavoitteiden saavuttaminen sidoksissa koko Etelä-Tuusulan palveluverkon uudistamiseen toteutumiseen.

Vajaakäyttöisten kiinteistöjen kehittäminen

- Valtuuston 8.6.2020 hyväksymän kehittämis- ja realisointisuunnitelman mukaiset omaisuuden myynnit vuonna 2021 noin 0,9 milj. euroa. Toteutuminen epätodennäköistä.

Keusoten talouden ja maksuosuuden kehitys

- Keusoten tavoitteena on edelleen kuntayhtymälle budjetissa asetetun maksuosuustavoitteen saavuttaminen. Keusoten vuoden 2020 budjettilylitys ja koronan vaikutus lisäävät talouden toteutumiseen liittyviä riskejä vuonna 2021. Keusote tuottavuusohjelma ei toteutunut alkuvuonna suunnitellusti. Keusote päätti kesäkuussa 2021 lisäsopeutuksista. Keusoten tarkennettu talousarviomuutos tuodaan valtuuston käsittelyyn joulukuussa 2021, kun valtion koronankorvausten määrästä on tarkemmat tiedot käytettävissä.

Henkilöstö

- Lapsimäärät ovat alkuvuonna kehittyneet ennakoitua positiivisemmin. Kilpailu työmarkkinoilla avainosaajista on kiristynyt. Koronan jälkihoito vaatii kunnalta panostuksia. Nämä tekijät luovat painetta henkilöstömenojen ennakoitua nopeampaan kasvuun.

Palveluprosessien kehittäminen

- Alkuvuoden aikana on jatkettu toimintatapojen ja prosessin sujuvoittamista mm. lean-menetelmää hyödyntäen sekä rakennettu sähköisen asioinnin kehittämisohjelmaa ja ratkaisuja.

Lainakannan kasvu

- Kunnan lainakannan kasvu on alkuvuoden aikana ollut ennakoitua hitaampaa hyvän verotulokehityksen ja tonttimyynnin sekä investointien suunniteltua pienemmän toteuman vuoksi.

LAINAKANTA
143
MILJ. EUROA

LAINAKANTA
3 621
EUROA/ASUKAS

Toiminnan ja talouden toteuma toimialueittain

Toimintakate toimialueittain €1 000	Kum.	MKS	Tot.-%	Kum.		Ennuste
	9/2021	2021	MKS 2021	9/2020	TP 2020	2021
1831 YLEISHALLINTO JA JOHDON TUKI	-98 642	-129 684	76,1 %	-89 249	-127 159	-131 684
1832 YHTEISET PALVELUT -TOIMIALUE	-7 563	-8 799	85,9 %	-7 079	-8 799	-9 123
1833 SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI PÄÄTT2018					0	
1834 SIVISTYS -TOIMIALUE	-66 428	-87 209	76,2 %	-63 577	-85 307	-87 209
1835 KASVU JA YMPÄRISTÖ -TOIMIALUE	-9 756	-2 034	479,6 %	-12 094	-14 952	-1 299
1837 TULOS LASKELMAOSA	180 291	218 677	82,4 %	167 970	238 214	226 359
1838 TUUSULAN VESIHUOLTOLIIKELAITOS	1 221	750	162,8 %	799	1 008	750
Yhteensä	-878	-8 300	10,6 %	-3 231	3 004	-2 208

Toimialueet ovat toimintakatesitovia valtuustoon nähden.

Toimintakatteen ennuste sisältää Yleishallinnon- ja johdon tuessa Keusoten palveluiden ostoihin esitettävän 2 milj. euron lisämäärärahan. Verotuloihin esitetään 4 milj. euron ennuste- ja tuloarviolisäystä, mikä näkyy tuloslaskelmaosassa.

YLEISHALLINTO JA JOHDON TUKI

Toimialue

Tuloerien ja toimintakulujen erittely 1832 Yhteiset palvelut €1 000	Kum.	MKS	Tot.-%	Kum.		Tot. Kum.	Ennuste
	9/2021	2021	MKS 2021	9/2020	TP 2020	muutos% 2020>2021	2021
300 TOIMINTATUOTOT	959	2 010	47,7 %	1 137	2 556	-15,6 %	2 086
306 MYYNTITUOTOT	726	960	75,6 %	810	1 219	-10,3 %	1 020
320 MAKSUTUOTOT	17	629	2,7 %	18	620	-5,4 %	645
330 TUET JA AVUSTUKSET	202	290	69,7 %	286	682	-29,2 %	290
340 MUUT TOIMINTATUOTOT	14	131	10,7 %	23	35	-39,7 %	131
400 TOIMINTAKULUT	-8 449	-10 810	78,2 %	-8 142	-11 257	3,8 %	-11 209
400 HENKILÖSTÖKULUT	-3 511	-4 642	75,6 %	-3 597	-4 681	-2,4 %	-4 642
430 PALVELUJEN OSTOT	-2 987	-3 648	81,9 %	-2 814	-3 757	6,1 %	-3 648
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-37	-61	60,8 %	-56	-330	-34,4 %	-61
470 AVUSTUKSET	-1 528	-1 905	80,2 %	-1 254	-1 913	21,8 %	-2 305
480 MUUT TOIMINTAKULUT	-385	-553	69,7 %	-420	-575	-8,2 %	-553
Toimintakate	-7 489	-8 799	85,1 %	-7 005	-8 701	6,9 %	-9 123

Yleishallinto ja johdontuen toiminnan tulojen toteuma oli 68,9 % (v2020: 81,8%). Määrärahojen käyttöaste oli 75,7 % (v2020: 70,4 %). Sitovan toimintakatteen toteuma oli 75,9 %, (v2020: 70 %).

Aineet ja tarvikkeet tiliryhmä on ylittynyt kunnanviraston johdon kustannuspaikalle kirjattujen koronakustannusten takia n. 120 000 euroa. Muihin toimintakuluihin on kirjattu Jokelan Tekonurmen lopetukseen liittyen 37 000 euron arvonalennuskirjaus.

Toimintakuluihin esitetään lisättäväksi, kesäkuun määrärahalisäyksen lisäksi, 2 milj. euroa Keusoten kustannus-ylityksiin varautuen.

Olennaiset tapahtumat tammi-syyskuussa 2021

Koronaepidemia vaikutti edelleen laajasti kunnan palvelutoimintaan sekä henkilöstön työskentelyyn. Varautumista ja toimenpiteitä johdettiin kevätkaudella viime vuoden tapaan viikoittain kunnan johtoryhmän yhteydessä kokoontuneessa koronaryhmässä. Ryhmässä pidettiin yllä tilannekuvaa sekä johdettiin varautumista sekä toimenpiteitä, jotka hyvinkin nopealla aikataululla toteutettiin. Tämä vaati etenkin sivistyksen toimialueella ja kunnan viestinnässä erityistä joustamista työajoissa ja valmiudessa ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin.

Kunnanviraston johto

Valtuustokauden 2017-2021 strategian teoiksi viemistä jatkettiin alkuvuoden aikana ja laadittiin strategiaraportti päättyvästä valtuustokaudesta. Uuden kuntastrategian valmistelu käynnistyi alkuvuodesta laaditulla toimintaympäristöanalyysillä, jota täydennettiin henkilöstön ja luottamustoimihenkilöelinten työskentelyissä. Kesäkuussa valtuuston seminaarissa käsiteltiin uuden strategian suuntavaihtoehtoja ja niiden sisällä olevia vaihtoehtoja. Elo-syyskuussa strategiavalmistelu jatkui kunnanhallituksen seminaareissa, valtuuston ja lautakuntien yhteiskokouksessa, strategiakyselyillä ja toimialueiden johtoryhmien työskentelyssä. Kunnanhallitus hyväksyi strategiaperustan osaltaan 27.9. ja tavoitteena ja valtuusto 4.10.2021.

Eduskunta hyväksyi lait hyvinvointialueiden perustamisesta sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisen uudistamisesta. Lait tulevat voimaan porrastetusti, osa 1. heinäkuuta 2021 ja viimeiset vuoden 2023 alusta. Hyvinvointialueille siirtyvät sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen henkilöstö, omaisuus sekä sopimukset. Hyvinvointialueen toiminnan käynnistämiseksi tarvitaan väliaikainen hallinto huolehtimaan niistä välttämättömistä voimaannapolain mukaisista toimenpiteistä, jotka on tehtävä lainsäädännön voimaantulon 1.7.2021 jälkeen ennen aluevaltuuston toimikauden alkua 1.3.2022. Väliaikainen valmistelutoimielin (VATE) vastaa hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämisen valmistelusta siihen saakka, kunnes aluevaltuusto on valittu ja aluevaltuuston asettama aluehallitus on aloittanut toimintansa. Tulevien hyvinvointialueiden valmistelu käynnistyi syksyn aikana ja osallistuimme yhdyspinnat-työryhmän työskentelyyn, yhdyspinnat työryhmän runko muodostuu alueellisen hyte-ryhmän jäsenistä.

Johtamisjärjestelmän uudistuksen toisen vaiheen tuunaustoimet jatkuivat kevään aikana loppuvuodesta valmistuneen raportin pohjalta. Toimintatapamuutoksista osa linjattiin kesäkuun valtuustossa ja osin työ on jatkunut syyskuudella uusien luottamushenkilöiden voimin mm. eettisten ohjeiden ja toimielinten pelisääntöjen valmistelulla valtuuston ja lautakuntien yhteiskokouksessa, kunnanhallituksen seminaarissa ja valtuustoasiain valmistelutoimikunnassa.

Keski-uudenmaan sote-kuntayhtymä

Keu Sote kuntayhtymä	* MTA = muutettu talousarvio			** TA = alkuperäinen talousarvio			
	Kum.	Tot.-%	Ennuste	MTA	Ennuste/	Alkup.	Ennuste/
Ostot	9/2021	MTA	2021	2021	MTA	TA	TA
18312071 Suun terveydenhuollon tietopaketti	-2 042						
18312072 Mielenterveys- ja päihdepalvelujen tietopaketti	-2 461						
18312073 Lasten, nuorten ja perheiden tietopaketti	-5 202						
18312074 Aikuisten sosiaalityön tietopaketti	-1 729						
18312075 Hoito- ja hoivapalvelujen tietopaketti	-7 506						
18312076 Vammaisten palvelujen tietopaketti	-11 113						
18312077 Kuntoutuksen tietopaketti							
18312078 Vastaanottopalvelujen tietopaketti	-11 681						
18312079 Päivystyksen tietopaketti							
18312081 Erikoissairaanhoidon tietopaketti	-36 714	30%	-122 877	-120 877	101,7 %	-118 877	103,4 %
18312082 Muut sosiaali- ja terveys	-13 521						
18312084 Etevä PÄÄTT. 2019							
Yhteensä	-91 970	76%	-122 877	-120 877	101,7 %	-118 877	103,4 %

Alkuvuodesta jatkui Keusoten vahva toiminnan ja talouden omistajaohjaus. Keusoten ja kunnan johdon kesken yhteistapaamisissa on arvioitu mm. Tuusulaan kuuluvana vuonna vaikuttavia Keusoten palvelutoiminnan muutoksia sekä alueella tehtävän hyvinvoinnin ja terveyden yhteistyön sisältöä, tavoitteita ja toimenpiteitä sekä talouden kysymyksiä. Keusote valmisteli lisätoimenpiteitä tuottavuusohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi. Palveluiden ostot ovat toteutuneet 76 %:sti, toteuma sisältää vuoden 2020 tasauslaskun ja vuosien 2017-2018 alijäämän kattamisen.

Keusoten kustannukset ylittivät selvästi talousarvion sekä vastaanottopalveluissa sekä suun terveydenhuollossa. Terveyspalveluita kuormittivat erityisesti kasvaneet koronatestausmäärät ja suun terveydenhuoltoa koronan aiheuttaman hoitojonojen purku. Korona vaikutti lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kustannuksiin välillisesti, kun Tuusulan perhekuntoutusasunto oli alkuvuoden varattuna erityis- ja karanteenasunnoksi ja asumispalvelua jouduttiin hankkimaan ostopalveluna. Tällä hetkellä näyttää, että valtio tulee korvaamaan pääosan kunnille ja kuntayhtymille aiheutuneista koronakustannuksista. Tuottojen menetyksiä ei korvata. Keusoten kuntaosuuden ylitysennuste on tällä hetkellä **xx euroa (tieto päivitty)**, josta koronavaikutusten osuudeksi on arvioitu xx milj. euroa (tieto päivitty).

Palveluyksiköt

Pelastustoimi

Kesäkuussa 2021 hyväksytyin pelastustoimen järjestämislain mukaan pelastustoimen järjestävät vuoden 2023 alusta lähtien hyvinvointialueet ja Helsingin kaupunki. Valtioneuvosto vahvistaa pelastustoimen valtakunnalliset strategiset tavoitteet nelivuotiskaudeksi. Vuoden 2022 loppuun Suomessa toimii 22 kuntien ylläpitämää pelastuslaitosta.

Uusi Keski-Uudenmaan hyvinvointialue järjestää alueellaan sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen palvelut. Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen valmistelutoimielimen hallinnoijaorganisaationa toimii Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä.

Pelastustoimessa aloitettiin keväällä Pelastustoimen palvelukokonaisuuksien kuvaaminen -hanke. Hankkeen tarkoituksena on tukea hyvinvointialueiden ja kuntien välisen yhteistyön muodostumista pelastustoimen osalta, jotta tunnistetaan pelastustoimen palveluiden yhteiset rajapinnat hyvinvointialueiden palvelutuotannon kanssa sekä vahvistetaan yhteistä näkemystä mahdollisuuksista toimia poikkihallinnollisesti yli toimialarajojen.

Viestintä

Viestinnän toteuttamisessa näkyi tammi-syyskuun jaksolla vielä koronaepidemian aiheuttama poikkeuksellinen, pitkittynyt tilanne, joka on vaatinut aktiivista viestimistä mm. kuntalaisille. Viestintää on tehty tammi-syyskuussa 2021 asukaslehden lisäksi muun painetun materiaalin, verkkosivujen, tapahtumakalenterin/matkailusivuston, tiedotteiden, uutiskirjeiden, uusien kuntalaisten kirjeen, infonäyttöjen ja sosiaalisen median välityksellä. Tuusulan brändiviestinnän kampanjaa vietiin tammi-syyskuussa suunnitellusti eteenpäin: Rakkauden taidetta -teemavuoden alla on toteutettu Unelmien yö -parin haku, itse Unelmien yö, Rakkauden kartta, sinkkuristeily ja esimerkiksi Rakkauden vauvanpipot. Brändiviestinnän kampanja jatkuu vielä Unelmien yön videon julkistuksella loppuvuonna 2021. Brändin nykytason tutkimus käynnistyi Sanoman SuomiTutkalla syyskuussa 2021. Asukaslähettilästoimintaa on jatkettu tänä vuonna, järjestetty koulutuksia, perustettu Facebook-kanava yhteydenpitoa varten ja järjestetty tutustumisvierailuja Tuusulan eri paikkoihin koronatilanteen hieman jo hellittäessä.

Osallisuus

Kuntatasoisen osallistuvan budjetoinnin toteutusta vietiin eteenpäin. Vuoden 2021 osallistuvan budjetoinnin äänestyksessä äänestysprosentti nousi ollen 7,4%. Kaikki ehdotukset keräsivät ääniä yhteensä 24 555 kpl ja äänestäjiä oli 2455. 100 000€ budjetti jakautuu 29 projektin kesken, jotka toteutetaan vuoden 2021 aikana. Projektien toteutuksessa on edetty hyvin tammi-syyskuun välisenä aikana.

Vuoden 2022 osallistuvan budjetoinnin valmistelu käynnistyi elokuussa ja prosessin ensimmäinen vaihe, eli ideoiden keruu, aloitettiin syyskuussa. Prosessi etenee syksyn aikana huipentuen äänestykseen tammi-helmikuussa 2022.

Valtiovarainministeriön rahoittama Open Agenda-hanke käynnistyi maaliskuussa. Asukkaiden osallisuus ja digitaaliset palvelut yhdessä nähdään yhtenä työkaluna kehittää parempia kuntapalveluita ja hankkeessa pyritään löytämään kehittämisen tueksi uudenlaisia tapoja, jotka ovat kaikkien Suomen kuntien omaksuttavissa. Hanke toteutetaan yhteistyössä Iin, Inarin, Lapinjärven ja Pietarsaaren kanssa. Hankkeen puitteissa toteutettava kuntalaisbarometri toteutettiin elo-syyskuussa osana kuntastrategian uudistusta.

Kunnan palveluverkon uudistamisessa on siirrytty projektijohtamiseen ja yksi uudistuksen poikkileikkaavista projekteista on yhteiskäytön osaprojekti. Osallisuustiimi edustaa ulkopuolista (3. ja 4. sektorin toimijat) käyttäjää palveluverkon uudistamisessa. Yhteiskäytön poikkileikkaavassa projektissa valmistellaan kampusten hallintamallia vuoden 2021 aikana

Hyvinvoinnin edistäminen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta kokoontui tammi-syyskuun aikana 7 kertaa, joista 6 kertaa päättyneen valtuustokauden kokoonpanolla ja kerran kuluvan valtuustokauden kokoonpanolla. Valtuustokauden 2021-2025 toimikausi ja lautakunnan jäsenten perehdytys käynnistettiin syyskuussa.

Lautakunta on mm. ohjannut Tuusulan hyvinvointikertomuksen laadintaa ja hyväksynyt sen osaltaan, ennakkoarvioitusten arviointia, osallistuvaa budjetointia, järjestösuunnitelmaa ja hyvinvointia edistävien avustusten myöntämistä sekä uuden hyvinvointisuunnitelman laadintaa.

YHTEISET PALVELUT

Toimialue

Tuloerien ja toimintakulujen erittely 1832 Yhteiset palvelut € 1 000	Kum. 9/2021	MKS 2021	Tot.-% MKS 2021	Kum. 9/2020	TP 2020	Tot. Kum. muutos% 2020>2021	Ennuste 2021
300 TOIMINTATUOTOT	959	2 010	47,7 %	1 137	2 556	-15,6 %	2 086
306 MYYNTITUOTOT	726	960	75,6 %	810	1 219	-10,3 %	1 020
320 MAKSUTUOTOT	17	629	2,7 %	18	620	-5,4 %	645
330 TUET JA AVUSTUKSET	202	290	69,7 %	286	682	-29,2 %	290
340 MUUT TOIMINTATUOTOT	14	131	10,7 %	23	35	-39,7 %	131
400 TOIMINTAKULUT	-8 449	-10 810	78,2 %	-8 142	-11 257	3,8 %	-11 209
400 HENKILÖSTÖKULUT	-3 511	-4 642	75,6 %	-3 597	-4 681	-2,4 %	-4 642
430 PALVELUJEN OSTOT	-2 987	-3 648	81,9 %	-2 814	-3 757	6,1 %	-3 648
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-37	-61	60,8 %	-56	-330	-34,4 %	-61
470 AVUSTUKSET	-1 528	-1 905	80,2 %	-1 254	-1 913	21,8 %	-2 305
480 MUUT TOIMINTAKULUT	-385	-553	69,7 %	-420	-575	-8,2 %	-553
Toimintakate	-7 489	-8 799	85,1 %	-7 005	-8 701	6,9 %	-9 123

Tilivuoden toimintatuottojen arvioidaan toteutuvan taloustaloustarvion mukaisesti. Edunvalvontapalveluissa asiakasmaksun korotuksen vuoksi tuotot ylittävät budjetin 76 000€, tuotoista tuloarvion muutosesitys.

Budjetoidusta toimintamenoista toteutui 78,2 %. Sitovan toimintakatteen toteuma oli 85,1 %, (v2020: 79,1 %). Työllisyyspalveluiden asiakaskunta sekä erityisesti pitkäaikaistyöttömien määrä on ollut vuoden aikana selkeässä kasvussa, minkä vuoksi työmarkkinatuen kuntaosuusmaksut ylittivät tammi-syyskuussa budjetoidun uran noin 300 000 eurolla. Työmarkkinatuen kuntaosuusmaksuihin haetaan 400 000 euron lisämäärärahaa vuodelle 2021. Palveluiden ostoissa oli ylitystä kuntavaalien pitkittyneen vaalijan ja materiaalihallinnon Cloudia hankintaportaalin käyttökustannuksien ylityksen takia. Kunnan vakuutusmaksut ovat ylittämässä budjetin noin 100 000 eurolla, kun toteutuneen vahinkokehityksen mukainen tapaturmavakuutusten tasauskoulu nousi huomattavan suureksi.

Olennaiset tapahtumat tammi-syyskuussa 2021

Toiminnan painopisteenä oli palvelutoiminnan ja asiakastyön turvaaminen koronapandemian aiheuttamien haasteiden keskellä sekä monialainen tuki erityisesti nuorille aikuisille sekä työttömäksi jääneille kuntalaisille. Koronasta aiheutuneiden asiakastyön haasteiden tueksi laadittiin korona-exit suunnitelmat. Yhteisten palveluiden organisaatiota täsmennettiin 1.3.2021 lukien; toimialue koostuu jatkossa neljästä palvelualueesta: talouden ohjaus, hallinto- ja asiakaspalvelut, henkilöstöpalvelut ja kohdennettu asiakastyö sekä kehittäminen ja tietohallinto. Samalla asiakaspalvelut (Tuusinfo) siirrettiin hallinto- ja asiakaspalveluihin. Toimialueen tammi-syyskuun talous toteutui pääosin suunnitellusti.

Toimialueella edistettiin taloustarvion mukaisia vuositavoitteita. Palveluprosessien sekä toimintatapojen uudistamista jatkettiin suunnitellusti. Toiminnan keskeisenä painopisteenä oli palvelutoiminnan ja asiakastyön turvaaminen koronapandemian aiheuttamien haasteiden keskellä sekä monialainen tuki erityisesti nuorille aikuisille sekä työttömäksi jääneille kuntalaisille. Koronasta aiheutuneiden asiakastyön haasteiden tueksi laadittiin korona-exit suunnitelmat.

Yhteisten palveluiden organisaatiota täsmennettiin 1.3.2021 lukien; toimialue koostuu jatkossa neljästä palvelualueesta: talouden ohjaus, hallinto- ja asiakaspalvelut, henkilöstöpalvelut ja kohdennettu asiakastyö sekä kehittäminen ja tietohallinto. Samalla asiakaspalvelut (Tuusinfo) siirrettiin hallinto- ja asiakaspalveluihin.

Henkilöstöpalvelut ja kohdennettu asiakastyö

Henkilöstöpalvelujen ja kohdennetun asiakastyön uusi palvelualueen päällikkö, henkilöstöjohtaja, aloitti huhtikuussa 2021 ja palvelussuhdepäällikkö syyskuussa. Tekemisen painopisteenä oli normaalin palvelutoiminnan ja asiakastyön turvaaminen koronapandemian aiheuttamien haasteiden keskellä sekä asiakkaiden tarpeisiin vastaaminen poikkeustilanteessa ja tämän jälkeen. Henkilöstöjohtajan johdolla kokoontunut työhyvinvointiryhmä kehitti työhyvinvoinnin kokonaisuutta tukemaan henkilöstön työhyvinvointia pandemian aikana, työryhmässä valmisteltiin mm. kunnan Teams-pelissännöt ja henkilöstön liikunta- ja kulttuurietuuden käyttöönottoa, joka tulee henkilöstön käyttöön lokakuussa. Työhyvinvointia korona-aikana on kartoitettu kahdesti koronapullssikyselyllä. Kunnan etätöytäkäytännöt päivitettiin vastaamaan tämän päivän työelämän ja henkilöstön tarpeita.

Työllisyyspalveluiden asiakaskunta sekä velvoitetyöllistettävien henkilöiden määrä lisääntyi huomattavasti. Eri-tyistä tukea tarvitsevat asiakkaat ovat aiempaa vaikeammin työllistettävissä pitkän koronajakson jäljiltä - työttömyysjaksot ovat pidentyneet ja ongelmien kasaantuminen on näkyvissä. Vuoden alkupuoliskolla työllisyyspalveluissa panostettiin uusien viestintäkanavien käyttöönottoon sekä palveluiden saatavuuden parantamiseen.

Maahanmuuttajapalveluissa kehitettiin erityisesti kaikille maahanmuuttajille suunnattua palveluneuvontaa. Yksikössä edistettiin Keski-Uudenmaan kuntien tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut TNO-hanketta, jonka tarkoituksena on sujuvoittaa kiintiöpakolaistaustaisten maahanmuuttajien koulutus- ja työllistymispolkuja. Toukuussa koronatilanteen helpottaessa asiakkaiden työpajatoiminta käynnistettiin taas uudestaan.

Ohjaamopalveluissa oli alkuvuonna runsaasti tarvetta monialaisille palveluille. Haasteita asiakastyöhön toivat rekrytointihaasteet sekä useiden muiden palveluiden siirtyminen pelkästään etätyöhön tai jopa sulkeminen määräajaksi. Palveluvelka on kasvanut koronaepidemian aikana. Ohjaamopalvelut on vetovastuussa niin tehostetun nuorisotyön mallin luomisessa, sekä Demokratian kapeikkoja poistavassa, vuoden 2021 keväällä käynnistyneessä hankkeessa.

Hallinto- ja asiakaspalvelut

Tilapalvelut sai valmiiksi pääkirjaston alakerran varastotilojen remontoinnin keskusarkiston tiloiksi. Varsinainen arkistojen muutto tapahtuu syyskuussa.

Päätöksenteon tuki ja lainopilliset palvelut yksikössä hoidettiin pääosa keskusvaalilautakunnalle kuuluneista valmistelu- ja viranomaistehtävistä 13.6.2021 pidetyissä kuntavaaleissa.

Kunnan keskitetty asiakaspalvelu Tuusinfo palveli koko alkuvuoden koronasta huolimatta. Tuusinfo palasi 9.8.2021 koronapandemiaa edeltäneisiin aukioloaikoihin. Jokelan palvelupiste avattiin 1.9.2021 ja se pidetään avoimna kokeiluluontoisesti keskiviikkoisin klo 10.00–17.00. Kellokosken palvelupisteen toiminta käynnistyi 1.10.2021.

Holhustoimen edunvalvonta jatkoi vuosi sitten käyttöön otetun asiakastietojärjestelmän käyttöönottoa. Työn alla oleva verkkolaskutoiminnallisuus ja päämiesten laskujen osittainen muuntaminen sähköiseen muotoon siirtyi loppuvuoteen. Toiminnan sähköistämistä ja etätyötä tukevan dokumenttien skannauksen mahdollisuutta selvitetään. Tarkastelujakson aikana päämiesten lukumäärä pysyi lähes samana. Päämiesten määrän odotetaan jatkossa kääntyvän taas kasvuun, kun korona poistuu hidastamasta tuomioistuinten prosesseja ja Digi- ja väestötietoviranomainen saa uudistetut ja ruuhkautuneet prosessinsa kuntoon. DVV tavoittelee ruuhkien purkua kesään 2022 mennessä. Huhtikuussa aloitti uusi henkilö 5. yleisenä edunvalvojana

Talouden ohjaus

Palvelualueella jatkettiin vuonna 2020 käynnistettyä talousarvioprosessin automatisointiprojektia, tuotteistuksen yhteishanketta sekä Sarastia365 BI -järjestelmän vaihtoprojektia. Sarastia365 BI raportointiratkaisu otettiin käyttöön elokuussa. Maaliskuussa käynnistetty Sarastia365 Talous -järjestelmän vaihtoprojekti keskeytettiin ja aikataulutettiin uudelleen Sarastian pyynnöstä. Viivästymisen vuoksi päätettiin arvioida laajemmin markkinoilla olevia vaihtoehtoja. Talouden ohjauksessa tehtiin elo- syyskuun aikana yhdessä HR:n kanssa esiselvitystä saatavilla olevista talouden ja HR:n järjestelmävaihtoehtoista ja palvelun tuottajista. Tarkoituksena on muodostaa arvio Tuusulan tarpeisiin soveltuvimmasta järjestelmäkokonaisuudesta loppuvuoden aikana. Kunnassa otettiin käyttöön valtionhallinnon julkisen talouden raportoinnin muutokset eli Kuntatieto-ohjelman raportointivaatimuksien mukaiset kirjauskäytännöt, jotta vuoden 2021 talouden toteuma voidaan raportoida vaaditussa aikataulussa ja automatisoidusti valtiokonttorille.

Materiaalihallinto- ja hankinnat yksikössä huolehdittiin keskitetysti koronaepidemiaan liittyvien suojarusteiden ja käsihuuhteiden hankinnasta ja toimituksesta kunnan yksiköille. Kunnan verkkokaupan laajentamista jatkettiin. Verkkokauppaan vietiin keväällä 2021 mm. kesäkerhojen ja ruokapalveluiden tuotteita. Hankinnoissa käytetään Cludia Sopimus portaalia (sähköinen sopimustenhallintajärjestelmä). Sopimusportaalissa on tällä hetkellä 316 voimassa olevaa sopimusta

Kehittäminen ja tietohallinto

Palvelualueella jatkettiin kuntatasoisen kehittämismallin uudistamista. Kehittämisen johtamista ja tavoitteiden seurantaan tukevaan Salkku-järjestelmään on kirjattu suurin osa aktiivivaiheessa olevista projekteista tai muista toteutuksista, tarjoten yhteisen tilannekuvan kehittämisen kokonaisnäkymään.

Muita kehittämispalveluiden alkuvuoden painopisteitä olivat digiroadmapin toimeenpano ja lean-kehittämisen laajentaminen. Digiroadmap-projektissa tuotettiin kuntatasoinen digipalveluiden kehittämissuunnitelma sisältäen priorisoidut kehittämiskohteet. Näitä kehityskohteita on lähdetty edistämään mm. toteuttamalla sähköisen asioinnin arkkitehtuurikuvauksia ja ratkaisujen markkinakartoitusta, kehittämismenetelmien laajentamista (lean, palvelupolkujen mallintaminen, projektikehittäminen, robotisaatio). Digipalveluissa aktiivivaiheessa ovat mm. uuden tiedolla johtamisen raportoinnin järjestelmän käyttöönotto ja sähköisen arkistoinnin selvitykset.

Windows 10 -versioista laaja versiopäivitystöiden jakelu toteutettiin kunnan työasemille. Lisäksi ICT-laitteiden leasing-aikoja pidennettiin maailmanlaajuisen koronapandemian aiheuttaman saatavuusongelman takia. Tietoturvaan liittyvät kehitystoimenpiteet työllistivät tietohallintoa merkittävästi. Keväällä valmisteltiin siirtymistä omista konesalipalveluista ulkoiseen kapasiteettiin palveluun. Muutoksen toteutus käynnistettiin ja valmistuu alkuvuodesta 2022. Mobiililaitteiden hallintaa ja yleistä tietoturvaa parantavaa Intune/MFA-projektia pilotoitiin, laajempi käyttöönotto on loppuvuodesta 2021.

SIVISTYS

Toimialue

Tuloerien ja toimintakulujen erittely								
1834 Sivistys		Kum.	MKS	Tot.-%	Kum.	Tot. Kum.	Ennuste	
€ 1 000		9/2021	2021	MKS 2021	9/2020	TP 2020 2020-2021	muutos%	
300 TOIMINTATUOTOT		10 694	15 099	70,8 %	10 698	13 795	0,0 %	14 899
306 MYYNTITUOTOT		7 292	10 025	72,7 %	6 467	9 113	12,8 %	10 325
320 MAKSUTUOTOT		2 220	4 242	52,3 %	1 875	3 134	18,4 %	3 862
330 TUET JA AVUSTUKSET		1 104	428	258,0 %	2 168	1 173	-49,1 %	428
340 MUUT TOIMINTATUOTOT		78	404	19,3 %	188	376	-58,5 %	284
400 TOIMINTAKULUT		-76 308	-102 308	74,6 %	-73 364	-97 873	4,0 %	-102 108
400 HENKILÖSTÖKULUT		-44 137	-57 780	76,4 %	-41 972	-55 789	5,2 %	-57 780
430 PALVELUJEN OSTOT		-10 765	-15 248	70,6 %	-10 524	-14 355	2,3 %	-15 048
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT		-3 040	-4 103	74,1 %	-2 631	-3 702	15,5 %	-4 103
470 AVUSTUKSET		-3 931	-5 501	71,5 %	-4 083	-5 329	-3,7 %	-5 501
480 MUUT TOIMINTAKULUT		-14 435	-19 677	73,4 %	-14 153	-18 698	2,0 %	-19 677
Toimintakate		-65 614	-87 209	75,2 %	-62 666	-84 078	4,7 %	-87 209

Sivistyksen alaisen toiminnan tulojen toteuma oli 70,8 % (v2020: 77,5 %). Määrärahojen käyttöaste oli 74,5 % (v2020: 75,0 %). Sitovan toimintakatteen toteuma oli 75,2 %, (v2020: 74,5 %). Hankerahoitus on jaksotettu ja myyntisaamiset sekä ostovelat on kirjattu yleisiä tilinpäätösperiaatteita noudattaen.

Koronapandemia on vaikuttanut sivistyksen sekä talouteen että toimintaan. Vapaa-aikapalveluiden tuottojen kertymä jää noin 500 tuhatta euroa talousarvioita pienemmäksi. Vastaavasti kotikuntakorvausten nettovaikeus on n. 500 tuhatta euroa budjetoitua parempi. Kotikuntakorvausten netto on kuluvana vuonna +1,6 milj. euroa (v. 2020: +1,0 milj. euroa).

Toimialueelle kohdennetut säästötavoitteet ovat toteutuneet kokonaisuutena budjetoidun mukaisesti.

Olennaiset tapahtumat toimialueella tammi-syyskuussa 2021

Koronapandemia on vaikuttanut toimintaan vuoden aikana. Osa palveluistamme on ollut rajoitetusti auki tai toimintaa on järjestetty digipalveluna. Keskeisimpiä muutoksia ovat oppivelvollisuuslaki, lukion opetussuunnitelma ja varhaiskasvatuksen muutokset. Palveluverkko on edennyt rakennusvaiheeseen Monion, lukio ja kulttuuritalon, ja Päiväkotia Martta Wendelinin, osalta.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen palvelut ovat toteutuneet terveysturvallisuusohjeet huomioiden. Avointen perhetupien toimintaa on voitu jälleen aloittaa asiakasmäärää rajoittaen. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutokset hyväksyttiin lautakunnassa 23.3.2021 ja ne astuivat voimaan 1.8.2021, jolloin kaikki asiakasmaksut tarkistettiin. Varhaiskasvatuksen maksutuotot tulevat jäämään arvioidusta n. 300 tuhatta euroa.

Yksityinen palvelutuottaja lopetti toimintansa 1.8.2021 Vauhdin päiväkodissa. Riittävien palveluiden takaimiseksi Lahelan terttuun perustettiin kaksi uutta lapsiryhmää seurakunnalta ostettuihin tiloihin. Vauhdin tilat ovat kunnan käytettävissä vuoteen 2025 asti. Syyskauden 2021 niissä ovat väistössä Kirkonkylän perusopetuksen oppilaat.

Kesän aikana järjestettiin puistoruokailua kaikissa kuntakeskuksissa. Kasvatus- ja sivistyslautakunta esitti 21.9.2021 maksuttoman puistoruokailun jatkamista sivistyksen palveluiden omana toimintana.

Oppimisen palvelut

Tuusulan yläkoulut siirtyivät etäopetukseen 8.3.-28.3.2021 väliselle ajalle. Etäopetuspäätöstä jatkettiin vaikeutuneen alueellisen koronatilanteen vuoksi 11.4.2021 saakka. Lähiopetusta järjestettiin kuitenkin erityisen tuen, valmistavan opetuksen ja juostavan perusopetuksen yläkoululaisille oppilaille. Lähiopetusta toteutettiin myös Kalliomaan koulussa. Tehostetun tuen oppilaille ja syrjäytymisvaarassa oleville oppilaille on voitu tarvittaessa järjestää lähitapaamisia. Oppilashuollon palvelut toteutettiin kevään aikana sekä lähi- että etäpalveluna huomioiden kulloinkin voimassa olevat koronaohjeistukset.

Lukuvuoden 2021-22 aloitti 1. luokalla n. 490 oppilasta. Iltapäiväkerhossa aloitti elokuussa 405 oppilasta. Alakoulun oppilasmäärän ja sitä kautta tuntiresurssin ennakoitiin putoavan n. 90 oppilaalla. Kuntaan on muuttanut lisää lapsiperheitä. Oppilasmäärän putoaminen näyttää jäävän n. 40-50 oppilaaseen eli puolet vähemmäksi kuin talousarviossa 2021 on arvioitu. Tämän, sekä yläkoulun nousseen oppilasmäärä seurauksena, tuntiresurssin pienenemisestä arvioitu kustannussäästö pienenee merkittävästi. Myös S2 -opetuksen tuntien määrä lisääntyy edelliseen lukuvuoteen verrattuna maahanmuuttajataustaisten oppilaiden lisääntyessä.

Valmistavan opetuksen oppilaiden sekä vammaisopetuksen oppilaiden määrä vaihtelee lukuvuosittain. Mikkolan kouluun on perustettava yksi erityisen tuen ryhmä lukukauden 2021-22 alkaessa. Tämän kustannusvaikutus loppuvuodelle 2021 on 95 000 euroa. **Syksyn aikana valmistavan opetuksen oppilaiden määrä on noussut, mutta lisäryhmän perustamiselta todennäköisesti vältytään.**

Tuusulan lukio toimi hybridimallilla kevätlukukauden 2021 alusta lukien. Osa opiskelijoista oli etäopinnoissa ja osa sai lähiopetusta. Tuusulan lukio siirtyi kokonaan etäopetukseen 3.3.2021. Ylioppilaskirjoitukset järjestettiin Ylioppilaslautakunnan terveysturvallisuusohjeiden mukaisesti. Tuusulan kunta ja Hyvinkään kaupunki tarjosivat yhdessä mahdollisuuden osallistua kirjoituksiin, mikäli oppilas olisi määrätty karanteeniin. **Syksyllä lukio-opetus on jatkunut lähiopetuksena, lukuun ottamatta abien viikon mittaista etäopetusjaksoa syyskuussa.**

Koulupäivän yhteydessä tapahtuva kerhotoiminta on käynnistynyt elo-syyskuussa 2021 aktiivisesti. Oppilaille maksuttomia matalan kynnyksen harrastuksia meillä tarjoaa paikallisina kumppaneina tänä syksynä 18 järjestöä, seuraa tai yritystä.

Tuusulan opisto toimi kevätlukukaudella 2021 lähes täysin etäopetuksena, mutta syyskauden alusta voitiin siirtää lähiopetukseen. 2008 syntyneille ja sitä nuoremmille opiskelijoille voitiin järjestää lähiopetusta sekä Tuusulan opistossa, että Tuusulan kuvataidekoulussa jo kevätkaudella. Maksutuottojen kertymä jäi kevään osalta n. 60 000 euroa pienemmäksi edelliseen vuoteen verrattuna, syyskauden alku ennakoii puolestaan paluuta lähes normaaliin opiskelijamäärään. Tuusulan Opisto toimii syyskaudesta alkaen pari vuotta Monion valmistumiseen asti väistötiloissa Etelärinteen entisessä päiväkodissa, joka on remontoitu aikuisopiskelijoille sopivaksi tilaksi. Etenkin kielten ja tietotekniikan opetusta on Aunela-rakennuksessa ja ilta-opetusta Hyökkälän koululla. Kuvataidekoulu jatkaa entisissä tiloissaan.

Vapaa-ajanpalvelut

Luminen talvi ja pakkaset mahdollistivat ulkoliikuntapaikkojen käytön eri puolilla Tuusulaa. Liikuntapalvelut pitivät avoinna latuverkostoja sekä luistelupaikkoja luonnonjäillä ja jäädytetyillä kentillä. Kunnan sisäliikuntapaikat olivat alkuvuoden ajan suljettuina aikuisten käyttövuoroilla ja 2008 syntyneiden ja sitä nuorempien lasten harrastaminen oli sallittua pienryhmissä koronaturvallisuusohjeet huomioiden.

Tuusulan uimahalli oli keväällä suljettuna koronan vuoksi, toukokuussa halli avattiin ja pidettiin kuntalaisille auki läpi kesän. Liikunnanohjaustiimi tuotti paljon ohjattua liikuntaa verkkopalveluna ja liikuntapaikkojen henkilöstön toimesta erilaisia huoltotoita tehtiin valmiiksi tilojen sulkujen aikana. Hyvinvointivalmennus aloitettiin varhaiskasvatuksen henkilöstölle, valmennusta pystyttiin järjestämään sulkuaikana suunnitellusti ja terveysturvallisuus huomioiden.

Uimahallin ja liikuntapaikkojen sulusta johtuen toimintatuotot eivät toteutuneet suunnitellusti ja tuloja jäi alkuvuonna saamatta noin 410 000 euroa. Vaikutus vähenee loppuvuodesta, jolloin tilojen käytössä päästään lähelle normaalia.

Nuorisotilat olivat etenkin keväällä auki lähinnä verkossa, Discord- palvelussa. Nuoria on voitu pyytää kerholuonteisesti lähitapaamisiin pienryhmissä. Alueellinen nuorisotyö on tehnyt jalkautuvaa nuorisotyötä ja erilaisia tapahtumia on järjestetty verkossa.

Sarvikallion polkureitin laajennus valmistui keväällä. Urheilukeskuksen kuntoportaat ja alikulkutunnelit valmistuivat kuntalaisten käyttöön toukokuussa. BMX-radan urakka käynnistyy lokakuussa, hanke sai valtion liikuntapaikka-avustusta 190 000 ja urakan on määrä valmistua kesäkuussa 2022. Kokonaisurakkaan varataan 310

000 euron määräraha vuodelle 2022. Pajjalan koulun lähiliikuntapaikka valmistui syyskuun lopussa, avustusta hankkeelle myönnettiin 50 000 euroa. Tuusulan tenniskeskuksen rakennusurakat alkavat syksyllä osana urheilukeskuksen kehittämistä. Salibandyhallin viereen rakentuva voimistelu- ja mailapelihalli siirtää lumen tykityspaikan väliaikaiseen paikkaan tekonurmen ja skeittipaikan väliin, P-alueen päätyyn. Liikuntapaikkojen kunnostustöitä tehdään loppuvuoden aikana. Tuomalan ja Koskenmäen venepaikoille tehdään kunnostus- ja muutostöitä. Ristikiven frisbeegolfin ja alueen polkuverkoston parannustöitä saadaan valmiiksi syksyn aikana. Jokelan uuden kuntoradan pohjatytöt alkoivat syyskuussa ja Kellokosken Purolaakson kuntoradalle tehtiin kunnostustöitä.

Kulttuuri- ja museopalvelut sekä kirjastot

Kulttuuri- ja museopalvelujen toteutumiseen on pandemia edelleen vaikuttanut suuresti. Museot olivat suljettuina toukokuun kolmanteen päivään saakka. Niiden avauduttua yleisölle henkilömäärää niissä rajoitettiin voimakkaasti. Kulttuuripalvelujen tuotannot sekä näyttelyihin liittyvät tapahtumat järjestettiin alkuvuonna joko virtuaalisesti tai ulkotiloissa. Kesän tapahtumat Tuusula-viikko ja Tuusulan museoon -viikot keräsivät innostuneita kävijöitä eri puolilla kuntaa. Museoiden pääsymaksu- ja museokauppatuloja menetettiin aukiolo- ja kävijärajoitusten vuoksi noin 40 000 euroa. Lisäksi tulosta rasitti kunnan työläiskotimuseoyhdistyksen kanssa tekemä sopimus, jonka talousvaikutus 7000 euroa on siirtynyt museopalveluiden käyttötalouteen. Olympiakasarin säilytystilasta siirrettiin taide- ja kulttuurihistoriallinen aineisto uusiin tiloihin kesäkuun loppuun mennessä. Kustannussäästöt tästä toteutuvat toisen vuosipuoliskon aikana. Halosenniemen museo suljettiin syyskuun alussa kunnostustöiden vuoksi loppuvuodeksi.

Myös kirjastojen tilat olivat koronatilanteen takia suurelta osin suljettu alkuvuonna. Ainoastaan lainojen palauttaminen, varausten nouto ja pikainen asiointi tietokoneella oli mahdollista. Loppukevällä tiloja ja palveluja päästiin avaamaan varovasti rajoitusten puitteissa. Kirjastoauto pääsi reiteille koronatilanteen parannuttua toukokuussa. Lainamäärät ja erityisesti kävijämäärät ovat kärsineet rajoituksista. Keväällä tapahtumia järjestettiin virtuaalisesti ja toimittiin aktiivisesti sosiaalisessa mediassa. Myös perusopetuksen että varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatussuunnitelmia toteutettiin keväällä pääosin virtuaalisesti. Museoihin ennätti innokas joukko lapsia ja nuoria aivan lukukauden lopussa. Kesällä kirjasto jalkautui puistoihin ja kesätapahtumiin osallistuen mm. Tuusula-viikon tapahtumiin ja Taiteiden yöhön. Syksyllä tapahtumia on päästy järjestämään kirjastoissa terveys- ja aluehallintoviranomaisten suosituksia noudattaen ja koululaisryhmiä on voitu ottaa vastaan kirjastoissa tietyn rajoituksen.

Palveluverkko

Martta Wendelin päiväkodin rakennustyöt ovat käynnissä. Parhailaan laaditaan päiväkodin sisustus- ja kalustussuunnitelmia sekä henkilöstösuunnitelmia. Monio, lukio ja kulttuuritalo, eteni urakkakilpailutukseen ja päätös rakennuttajasta tehtiin huhtikuussa 2021. Rakentaminen käynnistyi kesäkuussa 2021.

Kirkonkylän kampuksen toteutussuunnitelma ja projektisuunnitelma valmistuivat. Koulu muutti väistöön syksystä 2021 rakentamisen tieltä. Tuusulan kunta on käynnistänyt neuvottelut ruotsinkielisen perusopetuksen järjestämisestä yhteistyössä Järvenpään kaupungin kanssa. Kirkonkylän koulun oppilaat opiskelevat kunnan toisissa kouluissa, päiväkotit Vauhdin tiloissa sekä Tuusulan opiston tiloissa syyslukukauden 2021 ajan ja oppilaat kuljetetaan näihin toimipisteisiin nykyisen koulun läheisyydestä. Kevätlukukaudelle 2022 väistötilat siirretään nykyisen kunnantalon läheisyyteen ja niissä opiskellaan siihen saakka, kunnes uusi kampus valmistuu.

Riihikallion monitoimikampuksessa on tehty kustannuslaskentaa toteutussuunnittelun edetessä ja lopullinen päätös hankkeen kokonaisuudesta. Rykmentinpuiston monitoimikampuksen hankesuunnitelmaa tarkennettiin johtuen tilojen tiivistämisestä. Toiminnallisten vaatimusten laatiminen on käynnistetty. Lahelan hankesuunnitelmatyö kampuksen sijainnin osalta on käynnistynyt. Jokelan alueen ennakkovaikutusten arviointi käynnistyi keväällä 2021 ja tulee päätöksentekoon syksyn 2021 aikana

Sisäilmatyötä tehtiin yhteistyössä tilapalveluiden kanssa. Kohdekohtaisten sisäilmaryhmien puheenjohtajuus siirtyi tilapalveluihin maaliskuun alussa.

Liikunnan palveluverkkoon liittyviä hankkeita riittää vuosiksi eteenpäin mm. osana urheilukeskusten kehittämistä. Mahdollisesta ulkotekojäähankkeesta kerätään pohjatietoja kevään 2022 aikana. Palveluverkkosuunnitelman eteneminen vaikuttaa myös koulujen liikuntasalien käyttöön ja määrään tulevaisuudessa, jota myös selvitetään kolmannen sektorin tarpeet huomioiden.

Kellokosken kirjaston peruskorjaus valmistui syyskuun alussa ja kirjasto avattiin asiakkaille 16.9. Myöhemmin syksyllä Kellokoskella otetaan käyttöön Tuusulan ensimmäinen omatoimikirjasto.

Oppivelvollisuuslaki

Oppivelvollisuuslaki muuttui 1.1.2021 ja kunnassa on valmistauduttu sen tuomiin muutoksiin, jotka toteutuivat 1.8.2021 (toisen asteen maksuttomuus ja asuinkunnan valvontavastuu) ja 1.8.2022 (tutkintoon valmentava koulutus, TUVA). Oppilaanohjauksessa on tullut vaade tehostetun oppilaanohjauksen järjestämiseen 1.1.2021 alkaen. Osallistuminen kevään 2021 yhteishakuun on velvoittava. Kuntaan on perustettu oppivelvollisuuden muutostyötä ohjaava työryhmä sekä tarvittavia valmistelevia työryhmiä. Kevään aikana kuntaan laadittiin kuntakohtainen toimintaohje: Oppivelvollisuuslaki, käsikirja valvonta- ja ohjausvastuun toteuttaminen. Keski-Uudellamaalla on kaikkien koulutuksen järjestäjien yhteinen ohjausryhmä.

Kaksivuotinen esiopetus

Varhaiskasvatuksessa valmistauduttiin kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluun. Tuusulan kunta on mukana koikeilussa, joka alkoi 1.8.2021. Tuusulasta mukana ovat Kolsan päiväkoti ja Lahelan tertun päiväkoti. Opetussuunnitelma hyväksyttiin kasvatus- ja sivistyslautakunnassa 15.6.2021.

Kehittäminen

Kevään aikana haettiin useampia valtioneritysavustuksia. Yksi keskeisistä myönnetyistä on Tuusulan kunnan koordinoima 11 kunnan yhteinen oppilaanohjauksen kehittämishanke. Muita kevään 2021 hakukierroksella saatuja valtionavustuksia ovat kansainvälisen toiminnan kehittäminen eli globaalikasvatus, koulun kerhotoiminnan kehittäminen ja jatkoaikapäätös Suomen harrastamisen mallin kehittämiseen. Tuusula on mukana Järvenpään vetämässä 7 kunnan yhteisessä Kaikille yhteinen koulu hankkeessa ja Mäntsälän vetämässä 9 kunnan yhteisessä Sitouttavan kouluyhteistyön hankkeessa. Molemmat hankkeet ovat osa valtakunnallista Oikeus Oppia ohjelmaa. Opetuksessa koulujen esihenkilöiden ja tutoropettajien kanssa on aloitettu Agenda2030 -kestävä tulevaisuus koulutuskokonaisuus yhdessä Rauhankasvatusinstituutin ja Jyväskylän koulutusjohtamisen instituutin kanssa.

Avustusta on saatu Museovirastolta museoiden innovatiiviseen hankkeeseen *Keski-Uuttamaata ja Kanta-Hämettä ennen ja nyt - kulttuuriympäristöä ja osallistavaa jälleenvaikutusta*. Projektikoordinaattori aloitti työnsä kuuden kunnan yhteisessä hankkeessa elokuun alussa. Opetushallituksen Lukuliike toiminta-avustusta myönnettiin kirjaston, opiston, ohjaamon ja alueellisen nuorisotyön yhteiseen *Lukisinko – sanalinko* hankkeeseen, jonka tavoitteena on edistää nuorten ja nuorten aikuisten lukutaitoa ja -harrastusta. Hankkeeseen on rekrytoitu koordinaattori, joka aloittaa työnsä marraskuussa. Aluehallintovirastolta saatiin rahoitusta Kirkes- (Tuusula, Kerava, Järvenpää ja Mäntsälä) ja Ratamo-kirjastojen (Riihimäki, Hyvinkää, Nurmijärvi, Hausjärvi ja Loppi) yhteiseen *Rakas*-hankkeeseen, jossa on tarkoitus kartoittaa mahdollisuuksia kirjastokimppojen yhteistyön syventämiselle ja mahdolliselle yhdistämiselle. Hanke käynnistyi syyskuun alussa hanketyöntekijän aloittaessa työnsä. Järvenpään, Keravan ja Tuusulan yhteinen museomatkailuhanke *Elävät juuret* lanseerattiin kesäkuun alussa.

Erätaukoa on viety eteenpäin systemaattisesti sekä kouluissa että työyhteisöissä. Osana HYTE- ja LANUPE -työtä on laadittu korona -exit-suunnitelma. Järjestelyvaraeräneuvottelut käynnistyivät alkukeväästä 2021. Tuusulan sivistystoimi on osa valtakunnallista OPPIVA-verkostoa 1.1.2021 lukien.

ProKoulu toimintaa on pystytty toteuttamaan ja kehittämään seitsemällä toimintaan mukaan lähteneellä koululla (Mikkola, Pajjala, Riihikallio, Vaunukangas, Nahkela, Perttu, Kellokoski) koronavuoden tuomista haasteista huolimatta. Syyslukukaudella 2021 ProKoulu toiminnan aloitti viisi uutta koulua (Rusutjärvi, Vanhakylä, Lepola, Kolsa ja Kalliomaa).

KASVU JA YMPÄRISTÖ

Toimialue

Tuloerien ja toimintakulujen erittely							
1835 Kasvu ja ympäristö	Kum.	MKS	Tot.-%	Kum.		Tot. Kum.	Ennuste
€1 000	9/2021	2021	MKS 2021	9/2020	TP 2020	muutos% 2020>2021	2021
300 TOIMINTATUOTOT	23 760	30 819	77,1 %	20 270	31 310	17,2 %	30 919
306 MYYNITUOTOT	2 703	3 271	82,6 %	2 645	3 531	2,2 %	3 271
320 MAKSUTUOTOT	1 142	4 074	28,0 %	839	4 101	36,0 %	4 174
330 TUET JA AVUSTUKSET	1	10	12,5 %	7	7	-83,1 %	10
340 MUUT TOIMINTATUOTOT	19 914	23 464	84,9 %	16 778	23 670	18,7 %	23 464
370 VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	67	100	67,0 %	18	421	0	100
370 VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	67	100	67,0 %	18	421	0	100
400 TOIMINTAKULUT	-22 990	-32 953	69,8 %	-22 445	-31 620	2,4 %	-32 318
400 HENKILÖSTÖKULUT	-6 830	-9 625	71,0 %	-6 638	-8 678	2,9 %	-9 383
430 PALVELUJEN OSTOT	-10 415	-15 146	68,8 %	-9 740	-14 184	6,9 %	-14 753
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 281	-5 101	64,3 %	-3 467	-5 247	-5,3 %	-5 101
470 AVUSTUKSET	-100	-100	100,0 %	-106	-106	-5,5 %	-100
480 MUUT TOIMINTAKULUT	-2 364	-2 981	79,3 %	-2 494	-3 405	-5,2 %	-2 981
Toimintakate	837	-2 034	-41,1 %	-2 157	111	-138,8 %	-1 299

Yllä oleva taulukko ei sisällä valmistus omaan käyttöön tietoa.

Kasvun ja ympäristön toimialueen toimintatuotoista on toteutunut 77,1 % (v. 2020 64,7 %). Lukuun sisältyy Rykmentinpuiston taseyksikön alaisia käyttöomaisuuden myyntivoittoja 2,9 milj. euroa. Toimintakuluista toteutui 69,7 % (v. 2020 70,1%). Sitovan toimintakatteen toteuma oli -42,2%.

Alkuvuoden lumisateet ja liukkaudentorjunta aiheuttivat teiden ja katujen kunnossapitoon noin 400 000 € ylimääräiset kulut ns. normitalveen verrattuna. HSL:n vuoden 2021 kuntaosuuden ennakoidaan toteutuvan merkittävästi budjetoitua pienempänä, toteutuman ennakoidaan olevan n. 2,7 milj. euroa (TA 2021 3,8 milj. euroa). Rakennuslupia on myönnetty kuluvana vuonna ennakoitua enemmän, tuottojen ennakoidaan kasvavan 0,1 milj. euroa verrattuna talousarvion tasoon. Palkkakustannusten ennakoidaan alittavan talousarvion tason lievästi, alituksen ennakoidaan olevan n. 0,2 milj. euroa, johtuen mm. rekrytoinnin viiveistä sekä pitkittyneistä sairaslomista.

Syyskuun ennusteessa on huomioitu toimintakuluihin 0,45 milj. euron varaus liittyen Kirkonkylän koulun purkukustannuksiin, ja mihin haetaan määrärahaa.

Olellaiset tapahtumat toimialueella tammi-syyskuussa 2021

Kaavoitus

Kaavoitus on valmistellut välillä 1.7.-30.9. kunnanhallitukselle nähtäville panoa varten Sulan työpaikka-alue III, asemakaava ja asemakaavan muutoksen nro 3618 yhdessä projektitoimiston kanssa. Aattolan asemakaavamuu-
tös on hyväksytty valtuustossa 16.8.2021. Rykmentinpuiston työpaikka-alueen asemakaava nro 3544 ja Sula II:n asemakaava ja -muutos nro 3617 saivat lainvoiman. Yleiskaava 2040 ehdotus II oli tarkoitus saattaa nähtäville alkusyksystä, mutta sen käsittely siirtyi kuntavaalien takia syksyyn. Yleiskaava 2040 ehdotusta II valmistellaan lokakuun lautakuntaan nähtäville panoa varten. Hyrylän keskustan yleissuunnitelman valmiiksi saattamiseen on panostettu ja se on tarkoitus saattaa valmiiksi palvelukeskuksen kaavatyön aikataulussa. Lahelan alueen yleissuunnitelman päivitystä on valmisteltu, mikä on tarpeen Lahelan monitoimikampuksen kaavatyön edistämisen kannalta. Kaavoitus on osallistunut aktiivisesti kuntastrategian valmisteluun. Irtisanoutuneen asemakaavasunnittelijan tilalle rekrytoitu asemakaava-arkkitehti aloitti elokuussa.

Maankäyttö ja paikkatieto

Alkuvuonna toteutettiin Lahelanpelto II alueen tontinhakukampanja, jossa haettavana oli 38 omakotitonttia. Tonttihakemuksia saapui 81 kpl. Lahelanpelto II alueelta avattiin uudet korttelit haettavaksi 6.9. - 11.10.2021, ja haettavana on yhteensä 25 omakotitonttia. Pohjois-Tuusulan uudet asemakaava-alueet ovat olleet myös vetovoimaisia ja omakotitonttien osto- ja vuokrauskysyntä on hyvällä tasolla. Vuoden alusta lähtien omakotitontteja on luovutettu yhteensä 74 kpl. Tuottajamuotoisia tontteja on luovutettu Puustellinmetsän alueelta 6 kpl ja Lahelanpelto II alueelta 5 kpl. Vuokratonttien omaksi lunastuksia on tehty 6 kpl. Asuintonttien lisäksi on luovutettu 3 yritystonttia ja 1 yritystontin osa. Maanmyyntituloja on syyskuun loppuun mennessä kertynyt 7,4 M€.

Vuonna 2021 on allekirjoitettu ja hyväksytty yksi maankäyttösopimus Sammonmäen alueella ja allekirjoitettu kuusi maankäyttösopimusta Sula II ja yksi Sula III alueelta. Asemakaavoituksen käynnistämissopimuksia on allekirjoitettu kaksi, Jussilantie 13: n ja Pähkinämäen muutoskaava-alueilla. Lisäksi on allekirjoitettu ja hyväksytty yksi asemakaavoituksen käynnistämissopimus/kumppanuuskaavoitussopimus Moukarinkuja II alueelta. Maankäyttösopimuksiin liittyviä lopullisia kauppaa/luovutuskirjoja on allekirjoitettu kymmenen, joista seitsemän on Pellavamäen asemakaava-alueelta ja kolme Sula I alueelta.

Kunnan omistukseen on siirtynyt maata noin 37 ha, johon on käytetty maanhankintarahaa yht. noin 1,29 M€. Paikkatiedon yksikkö on suorittanut Hyrylän pohjakartan uudistuskartoitustyön viimeistelyjä, Focus-alueen ilmakuvaukset on tehty ja pohjakartan päivitystoimenpiteet jatkuvat. Tuusulan viranomaisen ja julkiseen karttapalveluun on viety uusia aineistoja ja paikkatiedonkeräyspalvelu Seppä on otettu käyttöön. StellaMap CAD-suunnittelualustan uusin versio päivitys ja Maptionnaire-sovelluksen käyttöönotto on saatu valmiiksi. Uusi opaskartta on päivitetty ja toimitettu painoon. Rakennuspaikkojen merkitseminen maastoon on ollut vilkasta edellisiin vuosiin verrattuna.

Elinvoima, asuminen ja kehittäminen palvelualueella on käynnistetty asuntopoliittisen ohjelman työstäminen sekä saatettu loppuun elinkeino-ohjelma vuosille 2021 - 2023.

Projektitoimisto

Projektitoimiston päällikkö aloitti tehtävässään 3.8.2021. Projektikäsikirjan laatiminen on edennyt suunnitellusti ja projektimallin kehittämistyö on aloitettu.

Rykmentinpuiston asemakaavoittamista on edelleen edistetty Puistokylän osalta. Puistokylän asemakaavoittaminen on herättänyt paljon keskustelua eri kanavissa, ja osallistamisessa onkin tehty paljon töitä sen eteen, että hankkeen sisältö ja tavoitteet olisivat kaikille selviä. Osallistamista on tehty maastokävelyllä ja sen videoinnilla sekä järjestämällä kaikille avoin asukastilaisuus. Asemakaavoitusta valmistelevalle konsulttitoimistolle on aloitettu puukaupunkikäsikirjan laatiminen sekä ilmastoviisaita ratkaisuja tarkasteleva selvitys. Hökilän ja Olympiakylän asemakaavoitus ei ole merkittävästi edennyt tällä kaudella resurssien vähyyden vuoksi. Vireillä olevia tontinluovutushankkeita on edistetty kunnan omana työnä sekä yhdessä Senaatti kiinteistöjen kanssa. My Town! hankkeeseen liittyen on yksi toimija esittänyt jo tarkempia suunnitelmia. Koko Rykmentinpuiston alueella on kehitetty neljässä eri kohteessa rakennusliikkeiden kanssa rakennuslupavaiheeseen eteneviä asunorakentamisen suunnitelmia. Rykmentinpuiston alueeseen kohdistuu jatkuvasti kyselyitä sekä omakotitonttien, että yhtiömuotoisten tonttien osalta. Myös asunonostajat kyselevät paljon alueesta. Taiteen ohjausryhmän kokoonpano on vaalien jälkeen poliitikkojen osalta osittain vaihtunut. Toiminta jatkuu edelleen säännöllisenä. Rykmentinportin asemakaavasta tehty valitus hylättiin ja tonttien kysyntä on jatkunut vilkkaana.

Palvelukeskuksen rakentajan, pääsuunnittelijan ja sijoittajan valinnat on tehty. Kilpailun perusteella rakentajaksi valittiin Lehto Tilat Oy, pääsuunnittelijaksi Parviainen Arkkitehdit Oy ja sijoittajaksi NREP Oy (Nordic Real Estate Partners Ltd).

Suutarintien tonttien paikoituslaitoksen suunnittelu on edennyt, kannenalaisten autopaikkojen hinta on lähellä oletustasoa. Myös Suutarintien tontteja palvelevan Paikoitustalon 1. kustannusennuste on valmistunut alle sovitun kattohinnan 28.000 €/ap. Näistä paikoista valtaosa tulee palvelemaan asemakaavan muutoksen jälkeen purettavan hallintorakennuksen tontille rakennettavia asuinkerrostaloja. Tämä tulee vaikuttamaan maan hintaan nostavasti.

Vuosineljänneksellä on laadittu alustavat vaihtoehdot Focus-alueen yleissuunnitelmasta, joiden pohjalta varsinaisen suunnittelutyön tilausta on valmisteltu. Focus-liikekeskuksen jatkosuunnittelua varten laadittu selvitys kaupan alueen toteuttamismahdollisuuksista valmistui. Voimalinjojen reittiselvitys on kesken. Sammonmäki III asemakaavaa on valmisteltu hyväksymiskäsittelyyn. Maa-ainesten ottosuunnitelmien laatiminen on kilpailutettu ja tehtävään on valittu konsulttitoimisto Sitowise. Huhtarinnoron luonnontilaisuus voi vaarantua alueen rakennustöiden takia, olemme valmistelleet tältä osin poikkeamislupahakemusta.

Rakennusvalvonta

Lupapistekauppaan liittyvä aineistotilausten sekä olevan paperisen arkiston digitoiminen omana työnä sujui hienosti. Tämän mahdollisti määräaikainen digitoija ja työllistetty. Sujuvasta ja nopeasta palvelusta on myös saatu kiitosta niin talon sisäisiltä kuin talon ulkoisilta asiakkailta.

Lupakäsittelyajat olivat keskimäärin parin kuukauden pituisia. Käsittelyaikoja on pidentänyt tällä hetkellä hakemusten suuri määrä sekä lupavalmistelijoiden pieni määrä. Lupavalmistelua tekee noin 1,5 henkilöä, koska johdettavan rakennustarkastajan työajasta noin puolet kuluu muihin työtehtäviin. Palautetta lupakäsittelyn osittaisesta sakkautumisesta on saatu ja tilanteeseen on reagoitu. Rakennusvalvontaan haetaan täyttölupaa yhdelle rakennustarkastajalle joulukuusta 2021 alkaen.

Tilapalvelut

Monion rakentaminen käynnistyi työmaan perustamisella kesäkuussa ja varsinainen rakentaminen alkoi, työt etenevät aikataulussa. Riihikallion kampuksen toteutussuunnittelu eteni ja tilaohjelma tarkentui. Kirkonkylän kampuksen suunnittelu valmistui ja urakkakilpailutus alkoi. Rykmentinpuiston kampuksen elinkaarikonsultin kilpailutus eteni.

Tilapalveluista irtisanoutui kaksi päällikköä, jonka vuoksi Tilapalveluihin jäi ainoastaan yksi virkahenkilö. Tilapalveluiden asiantuntijat ovat kuormittuneet töiden kasaantuessa, ja toiminnan laatu on heikentynyt. Odotettavissa on, että saamme rekrytoitua kaksi päällikköä vuoden 2022 alkuun mennessä.

Yhdyskuntatekniikka

Suunnittelussa jatkuu edelleen korkeasuhdanne: Rykmentinpuiston työpaikka-alue, Häriskivi, Pellavamäki, Sulan työpaikka-alue, uusi matkakeskus, palvelukeskus, lintutorni, Riihikallion, Kirkonkylän ja Lahelan koulukampukset, Jokipuiston, palvelukeskuksen, Sammonmäen ja Focus-alueen asemakaavahankkeet ja urheilukeskuksen pysäköintialueet. Suunnittelussa on vähitellen siirrytty työskentelemään enemmän Sahankulmassa.

Erilaisten kokousten ja seminaarien määrä on kasvanut räjähdysmäisesti, mikä on luonnollisesti vaikuttanut muiden tehtävien läpivientiaikoihin. Kunnallistekniikan rakentamisyksikön henkilöstöpuolasta johtuen suunnittelu on avustanut rakennusurakoiden kilpailuttamisessa, mikä on myös osaltaan vaikuttanut suunnittelutehtävien läpivientiaikoihin. Suunnittelusta irtisanoutui projekti-insinööri, uuden rekrytointi on käynnissä.

Kunnallistekniikan rakentaminen painottui Kellokoskella Vanhan valtatie saneeraamiseen. Jokelassa rakennettiin Päiväkumuntien pysäköintialue. Puustellinmäen luoteisosan katujen ja kunnallistekniikan rakentaminen on saatu valmiiksi. Rykmentinpuistossa on alkanut Tykkien rakentaminen ja Varuskunnantien rakentamista valmistellaan. Pellavamäentien saneeraus ja Tuusulanjoentien painuman korjaus on kilpailutettu ja työt aloitettu. Resurssivaje työnjohdossa on edelleen suuri: neljästä vakanssista vain yksi on täytetty. Rekrytointiyrietykset eivät ole tuottaneet tulosta. Kunnallistekniikan asentajia on saatu palkattua kaksi. Kunnossapito on pyrkinyt kunnostamaan kunnan avo-ojaverkostoa kesän aikana systemaattisesti. Ajoratojen pintaustyöt on saatu tehtyä suunnitellusti. Etelä-Tuusulan katuvalaistuksen saneerausurakka on kilpailutettu. Kunnossapito on ottanut pienempiä kunnallistekniikan rakennustöitä vastuulle. Kellokosken padon valaistusurakka on kilpailutuksessa.

Lilly Kajanus Blennerin leikki- ja Murupuisto on kilpailutettu ja rakennettu. Hyökkälän leikki- ja puiston saneeraus on meneillään. Maisematyöluupia on haettu useaan kohteeseen eri puolille Tuusulaa, töitä on toteutettu suunnitelmien mukaisesti. Vuoden 2022 metsäkauppa- ja hankkeet on kilpailutettu. Uusi suunnittelu- ja hankintatieteiden tutkimus on saatu rekrytoitua. Tuusulanjärven eteläosan ruoppaustöille on AVI myöntänyt vesilain mukaisen ympäristöluvan ja hanke kilpailutetaan.

Liikenneyksikkö osallistui kunnallistekniikan suunnittelun, kiinteistösuunnittelun sekä kaavavaiheessa olevien hankkeiden suunnitteluun sekä hankevalmisteluun. Mainittavia kohteita ovat Rykmentinpuiston joukkoliikenneterminaali, Hyrylän palvelukeskus, Kirkonkylän koulu sekä Riihikallion kampus. Lisäksi yksikkö osallistunut ylikunnallisiin hankkeisiin kunnan edunvalvojana kuten pääradan lisäraiteiden suunnitteluun ja raskaan liikenteen lepo- ja pysähdyspaikkojen selvitykseen. Pyöräilyviitoituksen yleissuunnitelma Tuusulan, Järvenpään ja Keravan alueella on valmistunut. Joukkoliikenteessä koronaepidemia on leikannut matkustusta useita kymmeniä prosentteja myös alkuvuonna 2021. Tilanteen kehitystä on tarkasteltu HSL:n kanssa.

VESIHUOLTOLIIKELAITOS

Tuloerien ja toimintakulujen erittely	Kum.	MKS	Tot.-%	Kum.	TP 2020	Tot. Kum.	Ennuste
1838 Vesihuoltoliikelaitos	9/2021	2021	MKS 2021	9/2020	2020	muutos%	2021
€1 000							
300 TOIMINTATUOTOT	4 864	7 348	66,2 %	4 952	7 397	-1,8 %	7 348
306 MYYNTITUOTOT	4 858	7 345	66,1 %	4 944	7 388	-1,7 %	7 345
320 MAKSUTUOTOT							
340 MUUT TOIMINTATUOTOT	6	3	205,5 %	8	9	-25,0 %	3
370 VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN		54			64		54
370 VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN		54			64		54
400 TOIMINTAKULUT	-2 972	-4 318	68,8 %	-2 827	-4 182	5,1 %	-4 318
400 HENKILÖSTÖKULUT	-788	-1 084	72,7 %	-744	-1 009	6,0 %	-1 084
430 PALVELUJEN OSTOT	-1 210	-1 792	67,5 %	-1 122	-1 693	7,9 %	-1 792
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-867	-1 262	68,7 %	-861	-1 345	0,7 %	-1 262
480 MUUT TOIMINTAKULUT	-107	-180	59,5 %	-101	-135	6,3 %	-180
Toimintakate	1 892	3 084	61,3 %	2 126	3 279	-11,0 %	3 084

Olennaiset tapahtumat tammi-syyskuussa 2021

Toimistolla jatkettiin pääsääntöisesti etätyöskentelyä. Varikolla henkilöstö oli edelleen jaettuna kahteen osaan, mikä toi haasteita työnjaolle ja kenttätyöskentelylle. Vesijohtovuotoja oli vuoden alusta alkaen 15 kappaletta, joista 4 oli tonttijohdoissa. Kolmelta jätevedenpumppaamolta tapahtui ylivuotoa luontoon elokuun rankkasateiden aikana.

Kilpailutuksen tuloksena vesihuollon materiaalien puitesopimus (2 +2 vuotta) astui voimaan kesäkuussa. Vesihuoltolaitos on muuttanut laskutusrytmiä vuoden alusta lukien, laskutus tehdään nyt kolmen kuukauden välein. Siirtosaamia ei kirjattu vuoden 2020 tilinpäätöksessä, ja vuodelle 2021 ei näin ollen kirjattu purkutositetta, tästä johtuen myyntituotot toteutuneet edellistä vuotta suurempana, mutta tämä tasaantuu vuoden loppuun mennessä.

Käyttötalouden arvioidaan toteutuvan budjetoidun mukaisesti. Investointien arvioidaan alittuvan 600 000 eurolla johtuen Rykmentinpuiston III teollisuusalueen ja Häriskiven asuinalueen rakentamisen siirtymisestä ensi

vuodelle. Veden liittymismaksutulojen arvioidaan ylittyvän 650 000 eurolla. Liittymismaksut eivät näy tuloslaskelmassa. Rahoituslaskelmaan tehdään ennusteen muutos. Uusi arvio on 1 450 000 euroa.

Vuositavoitteiden seurata

Vesihuoltolaitoksen asiakastietojärjestelmien kartoitus, vertailu ja mahdollinen uusiminen (tämä projekti on jatkoa vuoden 2020 tavoitteesta)

- Mittari: kartoitus, vertailu ja päätös tehty
- Tilanne: ICT-salkku päivitetty ja ICT-johtoryhmän hyväksyntä hankinnalle saatu, Hankintapäätös tehty johtokunnassa

"Älykkään tilannekuvanäkymän" kartoitus, vertailu ja pilotointi/hankinta (johon yhdistetään vedenjakelun, viemäröinnin ja sateiden mittaustietoa). Älykkäällä tilannekuvalla tähdätään mm. vuotovesien vähentämiseen sekä toimintavarmuuden tehostamiseen.

- Mittari: kartoitus ja vertailu tehty sekä pilotointi käynnissä
- Tilanne: työ aloittamatta muiden kiireiden takia

Investoinnit

Investoinnit yksiköittäin €1 000	* MTA = muutettu talousarvio			** TA = alkuperäinen talousarvio		
	Kum. 9/2021	Tot.-% MTA	Alkup TA	MTA 2021	Ennuste 2021	Jäljellä MTA 2021
18390000 Tuusulan kunta	-22 115	46%	-48 246	-47 771	-47 721	-25 656
18390001 Kiinteäomaisuus	-1 290	32%	-3 000	-4 000	-4 000	-2 710
18390501 Osakkeet ja osuudet	-1 376	94%	-100	-1 470	-1 470	-94
18391501 Tilapalvelut -taseyksikkö	-13 880	48%	-30 705	-29 075	-29 075	-15 195
18391601 Rykmentinpuisto -taseyksikkö	-586					586
18393001 Kunnallistekniikka	-4 593	42%	-12 045	-11 045	-11 045	-6 452
18395001 Irtain omaisuus	-389	34%	-1 146	-1 146	-1 096	-757
18397001 Muut pitkävaikutteiset menot			-1 250	-1 035	-1 035	-1 035
18398000 Tuusulan Vesihuoltoliikelaitos	-1 339	34%	-3 890	-3 890	-3 290	-2 551
18398001 Vesilaitos	-686	18%	-3 890	-3 890	-3 290	-3 205
18398101 Viemärlaitos	-468					468
18398201 Hulevesi	-186					186
Yhteensä	-23 454	45%	-52 136	-51 661	-51 011	-28 207

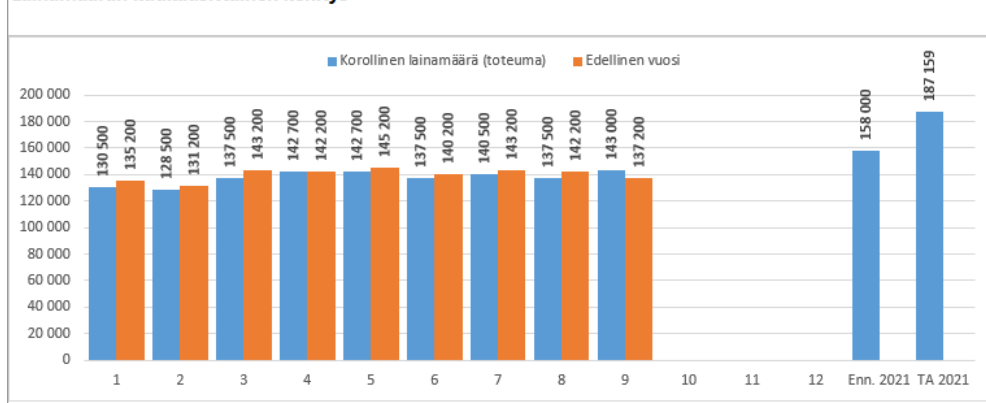
Investointeja toteutui tammi-syyskuun aikana 23,5 milj. euron edestä. Kiinteään omaisuuden ostoja toteutui n. 1,3 milj. euroa. Talonrakennuksessa kirjattiin Etelä-Tuusulan lukion/monitoimirakennuksen rakentamiskustannuksia 4,3 milj. euroa ja Martta Wendelinin päiväkodin osalta 5,5 milj. euroa. Kunnallistekniikan osalta kirjattiin Vanhaan valtatiehen liittyviä kustannuksia 1,0 milj. euroa ja Peltokaaren alueeseen kustannuksia 0,7 milj. euroa.

Osakkeiden ja osuuksien muutettuun talousarvioon sisältyy seuraavat lisämäärärahat: 1,1 milj. euroa Lahelankankaan toimitalon osakkeiden hankinta (valt. 31.5.2021 § 64), 0,27 milj. euroa Tuusulan jäähallin osakkeiden hankinta (valt. 19.4.2021 § 41.), 1,0 milj. euroa kiinteään omaisuuden osto (valt. 4.10.2021 § 136).

Rahoitusosuudet investointeihin	* MTA = muutettu talousarvio			** TA = alkuperäinen talousarvio		
	Kum. 9/2021	Tot.-% MTA	Alkup TA	MTA 2021	Ennuste 2021	Jäljellä MTA 2021
18390000 Tuusulan kunta	350	18%	2 000	2 000	2 350	1 650
35340 Rahoitusosuudet inv.menoihin	350	18%	2 000	2 000	2 350	1 650
Yhteensä	350	18%	2 000	2 000	2 350	1 650

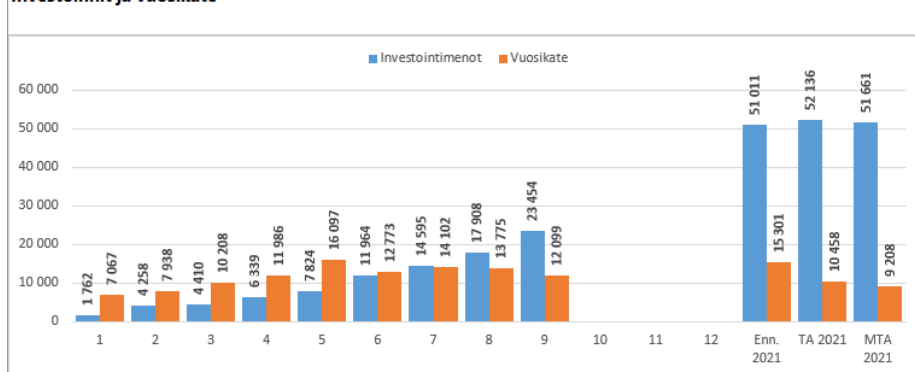
Rahoitusosuuksiin kirjattiin v.2019 toteutuneiden kohteiden avustukset yht. 0,35 milj. euroa. Avustukset koskivat Lepolan koulun lähiliikuntapaikkaa 0,09 milj. eur, Kellokosken koulun piha-aluetta 0,07 milj. eur, Rusutjärven koulun piha-aluetta 0,04 mij. eur ja v.2018 toteutuneen Kellokosken koulun lähiliikuntapaikkaan myönnetty avustus, 0,15 milj. euroa.

Lainamäärän kuukausittainen kehitys

Kunnan korollisten lainojen määrä oli 143,0 milj. euroa, mikä on 5,8 milj. euroa enemmän vuoden 2020 syyskuun lainamäärään verrattuna (137,2 milj. euroa). Lainamäärästä 135,0 milj. euroa on pitkäaikaista, kiinteäkorakoista lainaa, mikä on 94,4 % koko lainamäärästä. Lyhytaikaisten lainojen keskiporkko on -0,4397 % ja pitkäaikaisten 0,8243 %, korkokuluja toteutui 0,7 milj. euroa. Lainamäärän ennakoitua asettuvan 158 milj. euroon vuoden lopun tilanteessa.

Investoinnit ja vuosikate

Tammi-syyskuun vuosikate oli 12,1 milj. euronä, mikä kattoi toteutuneet 11,5 milj. euron poistot.

Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA (sis. Kunta ja Vesihuoltoliikelaitos) syyskuu 2021

1 000 €

vertailuprosentti 75 %

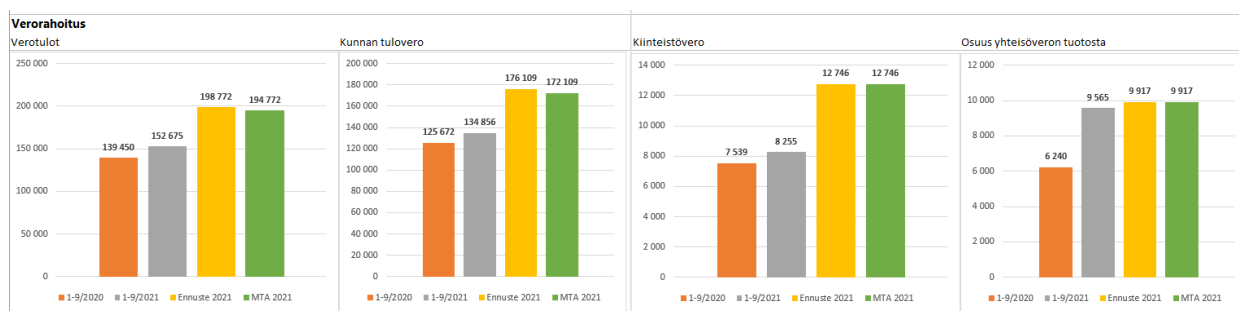
Rahoituslaskelma		1 000 €			Ennuste/			Budj		
Tot. %	Tot. %				MTA	Budjetti	MTA	TP	/ TP 2020	
2021	/ MTA	2020	2020		Ennuste	2021	2021	2020	muutos-%	
12 099	131,4 %	9 155	42,1 %	Vuosikate	15 301	9 208	10 458	166 %	21 771	-52 %
				Satunnaiset erät					0	
-6 883	91,7 %	-2 391	48,5 %	Tulorahoituksen korjauserät	-10 701	-7 505	-7 505	143 %	-4 928	52 %
5 216	306,2 %	6 764		TULORAHOTUS	4 600	1 703	2 953	270 %	16 843	-82 %
-23 454	45,4 %	-14 187	57,1 %	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-51 011	-51 661	-52 136	99 %	-24 863	110 %
350		0		Rahoitusosuudet	2 350	2 000	2 000	118 %	0	
7 515	85,4 %	3 127	48,4 %	Käyttöomaisuuden myyntitulot	12 560	8 800	8 800	143 %	6 461	36 %
-15 589	38,2 %	-11 059	60,1 %	INVESTOINNIT	-36 101	-40 861	-41 336	88 %	-18 403	125 %
-10 373		-4 295		TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-31 501	-39 158	-38 383	80 %	-1 560	2361 %
				Antolainauksen muutokset					323	
-113		323		Ottolainauksen muutokset	33 800	36 900	36 900	92 %	5 014	636 %
13 269		27 871		RAHOITUSTOIMINNAN KASSAVIRTA	33 800	36 900	36 900	92 %	5 336	591 %
13 156		28 193		Oman pääoman muutokset					0	
-7 752		-16 640		Muut maksuvalmiuden muutokset	2 431	1 781	1 781	137 %	-11 988	
-4 969		7 258		RAHAVAROJEN MUUTOS	4 730	-477	298	-991 %	-8 211	
143 000		137 200		korolliset lainat kauden lopussa	158 000	187 159	187 159		131 399	

Kunnan korollisten lainojen määrään vaikutti ennakoitua paremmin toteutunut tulo-rahoitus sekä alkuvuonna keskimääräisen toteutumismuutoksen alittanut investointien määrä. Keusoten laskut erääntyvät joka kuukauden 1. päivä, minkä takia lainamäärä on suurimmillaan kuukauden vaihteessa,

Rahoituslaskelman lainamäärät sisältävät korollisen lainamäärän, taulukon tilinpäätöksen 2020 lainamäärässä ei mukana konsernin sisäisiä lainoja. Veden liittymismaksutulojen arvioidaan ylittyvän 0,65 milj. eurolla, mikä parantaa rahoituslaskelmaan sisältyviä muiden maksuvalmiuden muutoksia.

Tontinmyyntituloja kertyi yhteensä n. 7,5 milj. euroa.

Verorahoitus

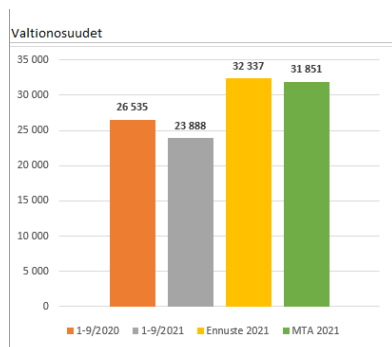
Verotulot toteutuivat 9,5 % edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa suurempina.

Kunnallisverot toteutuivat n. 9,2 milj. euroa (7,3 %) edellisvuotta suurempina. Kunnallisveron jako-osuus nousi lokakuusta 2020 lähtien 61,79 %:sta 62,27 %:iin, mikä lisäsi kunnallisveron tilityksiä edellisvuoteen verrattuna.

Osuus yhteisöveron tuotoista kasvoi 3,3 milj. euroa (53,3 %) edellisvuoteen verrattuna. Syynä kasvuun on todennäköisesti v.2020 lisäennakot, joita maksamalla yritykset pyrkivät välttämään jäännösveroja ja sille lasketavaa koron määrää.

Kiinteistöverot toteutuivat n. 0,7 milj. euroa edellisvuotta suurempina. Kiinteistöverotuksen osalta siirryttiin verotuksen joustavaan valmistumiseen vuonna 2020. Tämän takia kiinteistöveroja tilitettiin aiempaa aikaisemmin, mikä näkyi vertailussa edellisvuoteen nähden.

Koko vuoden verotuloennusteeseen tehtiin kesäkuun puolivuosisraportoinnin yhteydessä 1 milj. euron lisäys. Koronaepidemian vaikutus kunnan alkuvuoden verotuloihin oli ennakoitua pienempi ja verotulot ovat kehittyneet kaikissa verotulolajeissa myönteisesti. Verotuloihin esitetään 4 milj. euron lisäystä koronaepidemian arviotua pienempien talousvaikutusten sekä kansantalouden positiivisten talousnäkymien vuoksi.

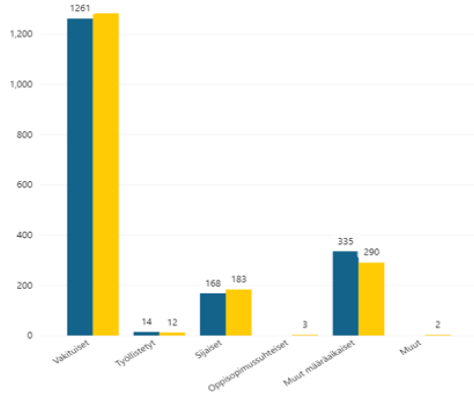

Valtionosuudet toteutuivat 2,6 milj. euroa (10,0%) edellisvuotta pienempinä. Vuonna 2020 verotulojen tilityksen viiveisiin liittyviä yhteisöveron menetystä kompensoitiin kunnille osana valtionosuutta. Kompensaatio tullaan vähentämään v.2021 valtionosuudesta, mikä vaikuttaa v.2020 ja v.2021 vertailtavuuteen. Ennuste sisältää 0,485 milj. euron lisäyksen koskien opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuden korjausta.

Henkilöstöosio

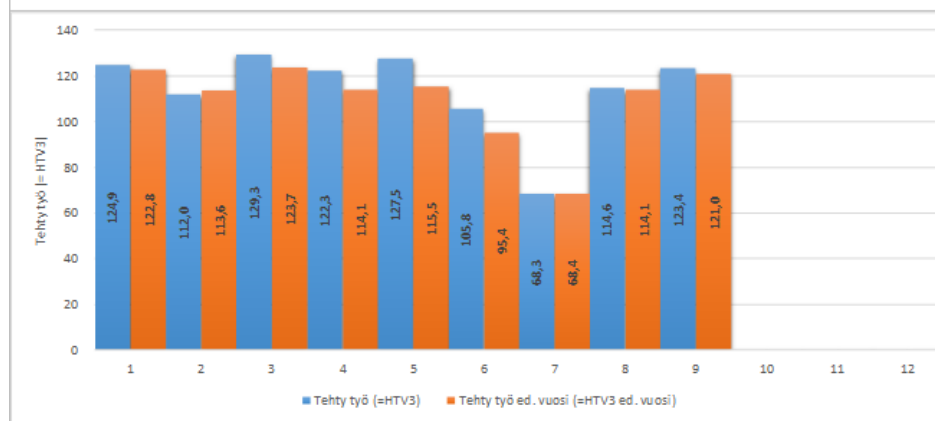
Henkilöstömäärä on tarkastelujaksolla laskenut hieman viime vuoden vastaavaan aikaan, kun tarkastellaan koko henkilöstömäärää (vakituiset 1261 hlöä 09/2021 ja 1282 hlöä 09/2020). Sijaisten osuus on myös laskenut edellisvuoteen verrattuna (168 hlö 09/2021 ja 183 09/2020).

Henkilöstömäärä palvelusuhdetyyppittäin

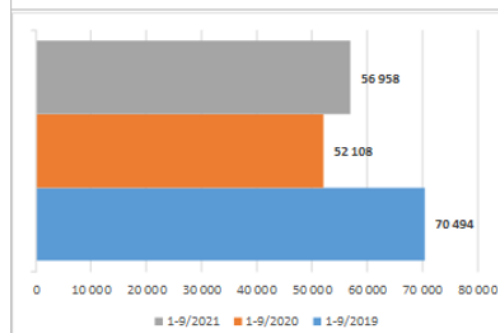

Työpanos **henkilötyövuodet** (=työssäoloaika henkilötyövuosina) oli tarkastelujakson aikana 1028,0 henkilötyövuotta vuonna 2021 (988,5 vuonna 2020). Vuoden 2021 työpanos on edellisvuoteen verrattuna noussut 39,5 htv:ta (muutos 4,0 %). Henkilötyövuosien näkökulmasta työpanos on noussut hieman vuoteen 2020 verrattuna.

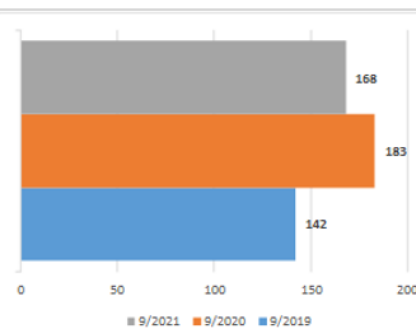
Tehty työ (=HTV3)

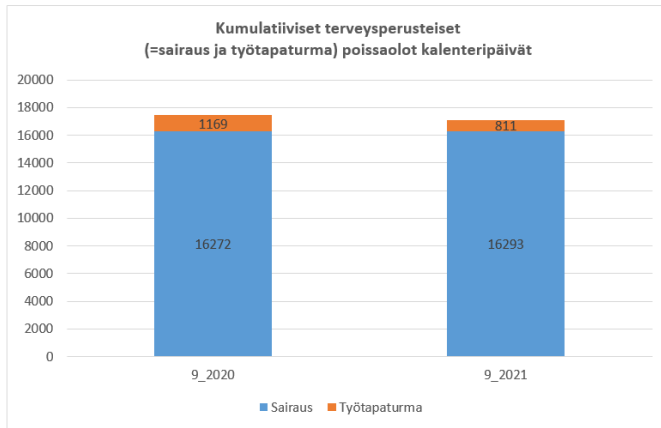

Kumulatiiviset ylityöt

Sijaisten määrä

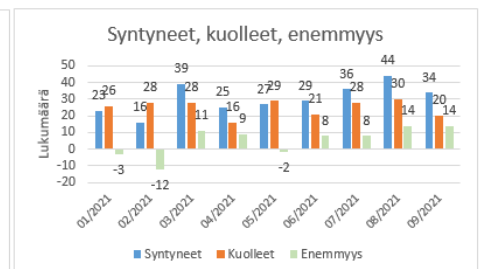
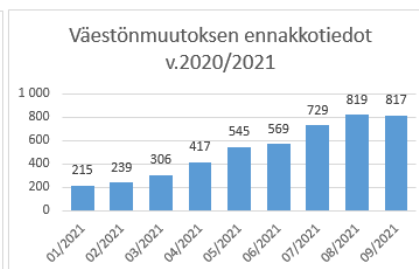
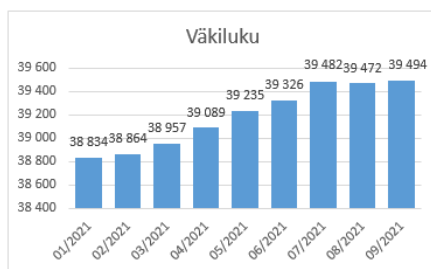
	9/2020	9/2021	Muutos	Muutos %
Sairaus	16 272	16 293	21	0,1 %
Työtaturma	1 169	811	-358	-30,6 %
Yhteensä	17 441	17 104	-337	-1,9 %

Kumulatiiviset terveystilastot -poissaolopäivät/HTV1 (terveystilastopoissaolot =sairaus- ja työtaturmapoissaolot) Muutos edelliseen vuoteen (%)	-4,5 %
Sairauspoissaolo-% (sis. työtaturmat) (sairauspoissaolo-% =poissaolopäivät / (HTV1 kum. * 365))	3,8 %

Korvaavan työn toimintatapa otettiin Tuusulassa käyttöön 1.1.2021, joten tähän liittyvää raportointitietoa ei ole aikaisemmilta vuosilta saatavilla. Kunnan johtoryhmä on linjannut, että korvaavan työn osuus sairauspoissaoloista on vähintään 1 %.

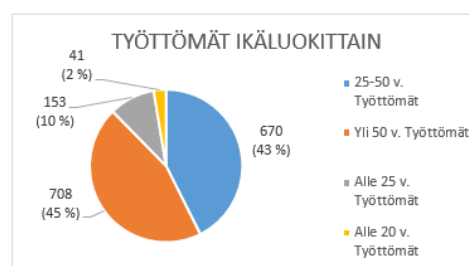
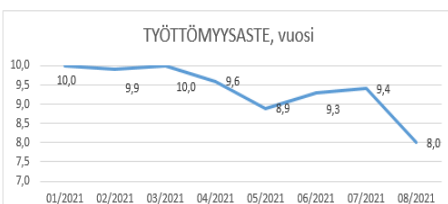
Korvaavaa työtä on aikavälillä 1-9/2021 tehty yhteensä 624 päivää ja sitä on tehnyt 30 henkilöä. Korvaavan työn osuus sairauspoissaoloista on alkuvuoden osalta 3,5 %.

Toimintaympäristö

Syyskuun ennakkotiedon mukaan Tuusulassa oli 39 494 asukasta, mikä oli 817 asukasta enemmän verrattuna edellisvuoden määrään, 38 677 asukasta (syyskuu 2020 lopullinen tieto). Kuntien välinen nettomuuttoliike oli -48. Syntyvyys oli 34 syyskuun aikana, syntyneiden enemmyyden ollessa 14. Vuoden 2020 lopussa oli 38 783 asukasta.

TYÖTTÖMYYSSASTE, kk-arvo
8,0

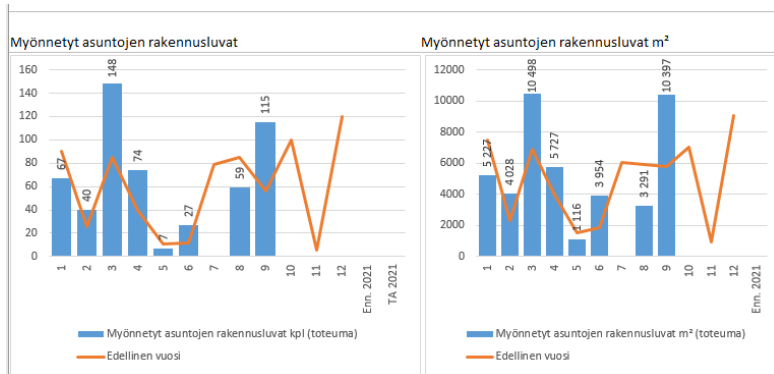

Tuusulassa oli työttömiä elokuun lopussa 1 572 henkilöä, 375 vähemmän verrattuna

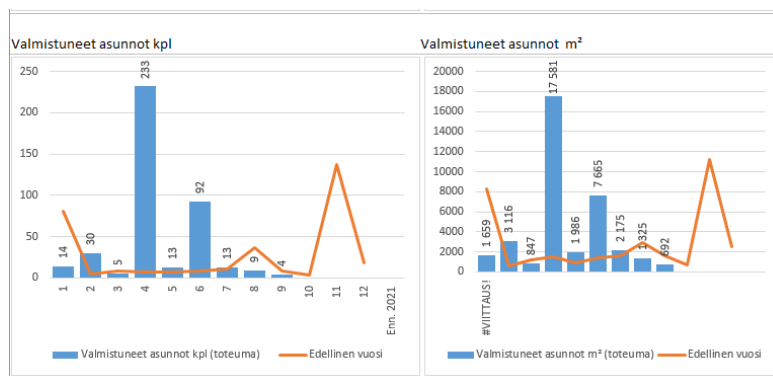
vuoden 2020 vastaavaan ajankohtaan (1 947 v.2020). Työttömien osuus oli 8,0 % työvoimasta.

Pitkäaikaistyöttömiä oli 619 henkilöä, ja alle 25-vuotiaiden osuus oli 153 henkilöä.

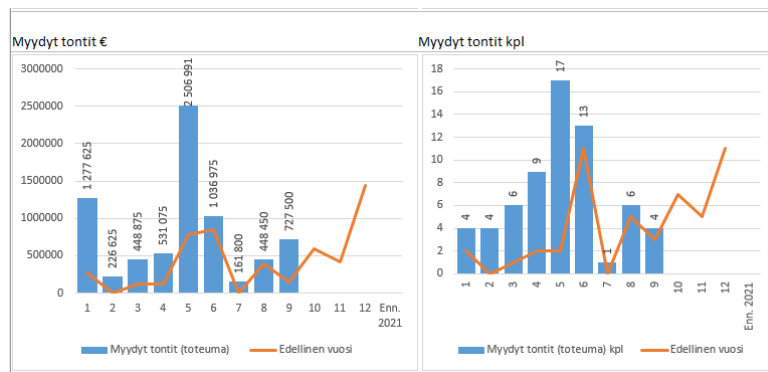
Kunnan loppuvuoden työttömyyden kehitys on sidoksissa koronapandemian vaikutuksiin sekä maan talouden toipumiseen.

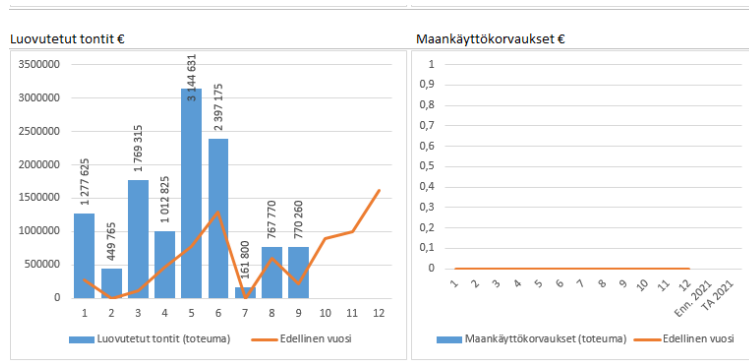
Myönnettyjä asuntojen rakennuslupia oli 537 kpl syyskuun loppuun mennessä, yhteensä 44 238 m².

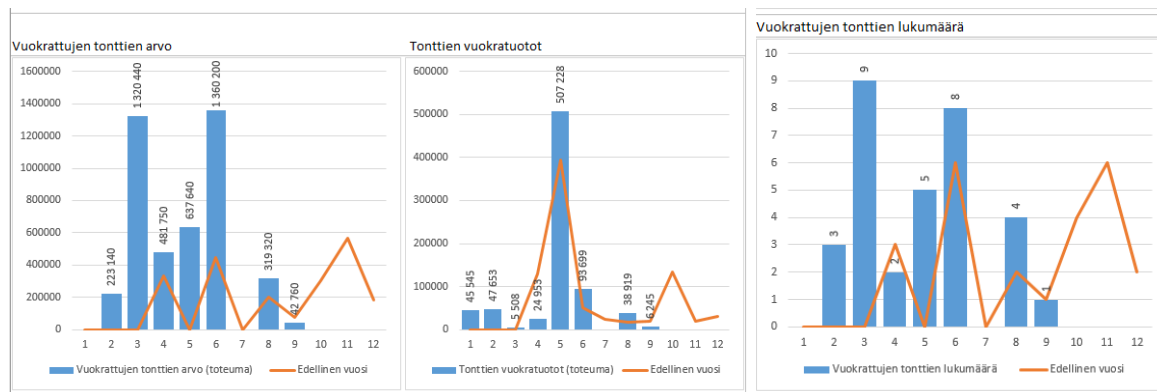
Asuntoja valmistui syyskuun loppuun mennessä 413 kpl, yhteensä 37 046 m².

Tontin myyntituloja kertyi yht. 7,1 milj. euroa tammi-syyskuun aikana. Syyskuussa myytiin neljä tonttia, joista 2 Lahelanrinteen alueelta, yksi Rykmentinpuistosta ja yksi Jokelasta.

Tontteja luovutettiin syyskuun loppuun mennessä n. 11,8 milj. euron arvosta, ja myyntivoittoja kertyi tammi-syyskuussa n. 6,9 milj. euroa. Maankäytön sopimuskorvauksia ei kirjattu alkuvuoden aikana.

Vuoden 2021 tammi-syyskuussa vuokrattujen tonttien arvo oli 4,4 milj. euroa, ja tonttien vuokratuottoa kertyi 0,9 milj. euroa. Vuokrattuja uusia tontteja on yhteensä 32 kpl vuonna 2021. Vuonna 2020 vuokrattiin tontteja yhteensä 24 kpl.

Päätetyt määrärahamuutokset vuonna 2021 (rahoitusta parantavat muutokset +, heikentävät -)

Käyttötalousosa, yht. - 2,25 milj. euroa:

- - 0,15 milj. eur lisämääräraha kunnallistekniikan suunnitteluun, Valt. 31.5.2021 § 55
- - 0,1 milj. eur lisämääräraha päiväkotitilojen vuokrausta varten, Valt. 31.5.2021 § 64
- - 2,0 milj. eur lisämääräraha Keusoten palveluiden ostoihin, puolivuosisraportointi/ Valt. 6.9.2021 § 121

Investointiosa, yht. + 0,475 milj. euroa:

- - 0,27 milj. eur lisämääräraha Tuusulan jäähallin osakkeiden hankinta, Valt. 19.4.2021 § 41
- - 1,1 milj. eur lisämääräraha Lahelankankaan toimitalon osakkeiden hankinta, Valt. 31.5.2021 § 64.
- + 2,845 milj. eur määrärahavähennys, puolivuosisraportointi/ Valt. 6.9.2021 § 121
- - 1,0 milj. euron lisämääräraha kiinteän omaisuuden ostoon/Valt. 4.10.2021 § 136

Tuloslaskelmaosa, yht. + 1,0 milj. euroa:

- + 1,0 milj. eur verotulolisäys, puolivuosisraportointi/ Valt. 6.9.2021 § 121